DZIEŃ MYŚLI BRATERSKIEJ

NASZ ŚWIAT NASZA RÓWNA PRZYSZŁOŚĆ

Środowisko i równość płci

Wprowadzenie

Druhno Drużynowa,
Druhu Drużynowy,

Masz przed sobą propozycję programową WAGGGS na Światowy Dzień Myśli Braterskiej 2022: „Nasz świat, nasza równa przyszłość" (ang. Our World, Our Equal Future). Cieszymy się, że ją czytasz i zachęcamy, byś realizowała/realizował ją wraz ze swoją gromadą i drużyną.

Czym jest Światowy Dzień Myśli Braterskiej?

Światowy Dzień Myśli Braterskiej jest dniem międzynarodowej przyjaźni, który świętujemy od 1926 roku. Co roku 22 lutego harcerki i harcerze, skautki i skauci na całym świecie obchodzą święto ruchu, święto skautingu, do którego należą. Tego dnia czują ze sobą szczególną więź. Łączy ich wspólna zabawa, przeżywanie przygód, odkrywanie, uczenie się i podejmowanie działań dotyczących kwestii globalnych, które mają wpływ na ich lokalne społeczności, a także zbierają fundusze dla **10 milionów skautek i skautów zrzeszonych w ruchu przewodniczek i skautek na całym świecie**.

Pomysł Światowego Dnia Myśli Braterskiej pojawił się po raz pierwszy, gdy skautki spotkały się w USA na 4. Światowej Konferencji WAGGGS. Zgodziły się one, że powinien istnieć specjalny dzień, w którym wszystkie osoby będące częścią międzynarodowego ruchu przewodniczek i skautek myślą o sobie nawzajem, wyrażają wdzięczność i uznanie wobec siebie oraz okazują wsparcie dla ruchu.

Na dzień tego święta wybrano 22 lutego, ponieważ jest to dzień urodzin zarówno **lorda Baden-Powella**, założyciela ruchu skautowego, jak i **Olave Baden-Powell**, która była naczelną skautką świata.

W Międzynarodowym Dniu Dziewcząt w 2020 roku skautki poniżej 18 roku życia ze **100 krajów** zapytaliśmy o to, jakie kwestie są dla nich najbardziej istotne i co chciałyby zmienić w świecie. Dowiedzieliśmy się, że zmartwieniem numer jeden jest środowisko.

I tak, tematem przewodnim Światowego Dnia Myśli Braterskiej w latach 2022-2024 będzie **Nasz świat, nasza przyszłość**.

Tegoroczny Światowy Dzień Myśli Braterskiej rozpoczyna trzyletnią podróż, w którą wyruszają harcerki, harcerze, skautki i skauci, by stać się świadomymi ekologicznie liderkami i liderami w swoim życiu i zachowaniu oraz życiu swoich społeczności.

Przez kolejne trzy lata podstawowym tematem propozycji programowej WAGGGS będzie środowisko. Co roku będziemy ten temat rozbudowywać i badać powiązania pomiędzy środowiskiem, a innymi globalnymi problemami. W tym roku poznajemy, jak kwestie środowiskowe i zmiany klimatyczne szczególnie dotykają dziewczęta i kobiety

Czy wiesz, że jesteś częścią globalnego ruchu zwanego Światowym Stowarzyszeniem Przewodniczek i Skautek (World Association of Girl Guides and Girl Scouts)? Bądź na bieżąco. Bądźmy w kontakcie. Śledź WAGGGS w mediach społecznościowych @WAGGGSworld.

2022: Nasz świat, nasza równa przyszłość

Środowisko i równość płci

„W przyszłości albo kobiety będą przewodzić w działaniach na rzecz pokoju na Ziemi, albo ludzkość w ogóle nie będzie mieć przyszłości."

Vandana Shiva

2023: Nasz świat, nasza pomyślna przyszłość
Środowisko i globalne ubóstwo

2024: Nasz świat, nasza bezpieczna przyszłość
Środowisko, pokój i bezpieczeństwo

Zróbmy to razem

czego nauczymy się realizując propozycję programową

Zrealizowanie tej propozycji programowej pozwoli harcerkom i harcerzom oraz skautkom i skautom na całym świecie na:

Odkrywanie kwestii związanych ze środowiskiem

- Poszerz wiedzę na temat zmian klimatu i zrozum, dlaczego to taka ważna kwestia.
- Odkryj globalne problemy środowiskowe, które wymagają pilnego rozwiązania.
- Zrozum, jak nasze działania i zachowania wpływają na środowisko naturalne

Przećwiczenie postawy równości płci

- Zrozum, dlaczego kobiety i dziewczęta są bardziej dotknięte zmianami klimatu.
- Zastanów się, jaki jest związek pomiędzy równością płci a środowiskiem. Pomyśl o własnym życiu i otoczeniu.
- Dowiedz się, jakie działania możesz podjąć na rzecz środowiska naturalnego

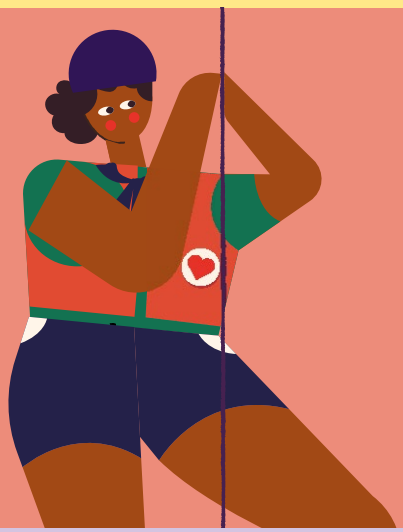

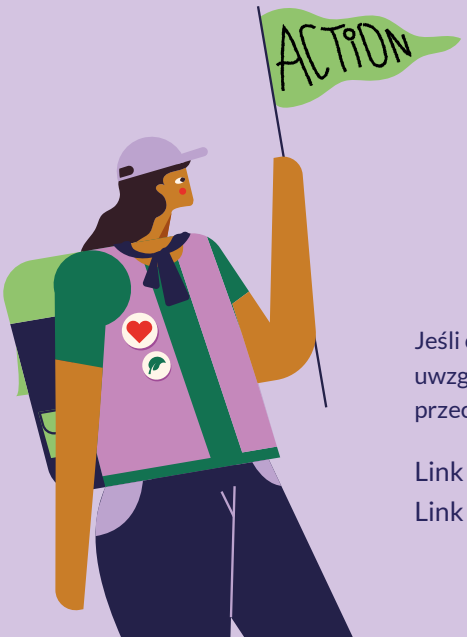

Podjęcie działania

- Określ, co należy zmienić, by chronić środowisko.
- Zaplanuj, jak możesz chronić środowisko w swoim codziennym życiu.
- Zainspiruj się do zabierania głosu i podejmowania działań na rzecz środowiska. Wspieraj innych, by mieli odwagę działać w swoich społecznościach.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej na temat postawy równości płci oraz dlaczego uwzględnianie płci jest kluczowe, by być dobrą liderką i dobrym liderem, przeczytaj podsumowanie modelu przywództwa WAGGGS

Link do materiałów po polsku: **kliknij tutaj**
Link do oryginalnego materiału: **kliknij tutaj**

Propozycja w instrumentach metodycznych
podpowiedzi dla drużynowych

Propozycja programowa, którą oddajemy w twoje ręce jest propozycją stworzoną przez WAGGGS w ramach obchodów Światowego Dnia Myśli Braterskiej. Jej tematyka, nawiązująca do równości płci oraz kryzysu klimatycznego jest jednak aktualna przez cały czas, dlatego zachęcamy Cię do tego, by propozycja ta stała się urozmaiceniem całorocznego programu twojej gromady lub drużyny. Tym bardziej, że realizując ją możesz efektywnie pracować z ideałem wychowawczym zawartym w Prawie i Obietnicy Zucha (np. zapis mówiący o tym, że Wszystkim jest z zuchem dobrze) oraz Prawie i Przyrzeczeniu Harcerskim (m.in. zapisy o chęci poznania przyrody, pożyteczności i chętnym niesieniu pomocy, oszczędności i ofiarności czy braterstwie itd.).

Realizacja propozycji pomoże też wesprzeć członków Twojej gromady i drużyny w zdobywaniu kolejnych gwiazdek zucha, stopni i tropów zuchowych w przypadku członkiń i członków gromad zuchowych oraz stopni i sprawności harcerskich w przypadku członkiń i członków drużyn harcerskich, starszoharcerskich, wędrowniczych i wielopoziomowych.

Poniżej znajdziesz wskazówki, jakie wymagania na gwiazdki zuchowe, stopnie harcerskie oraz sprawności zuchowe i harcerskie mogą zrealizować członkinie i członkowie Twojej jednostki dzięki realizacji propozycji programowej **Nasz świat, nasza równa przyszłość**.

Sprawności, w których realizacji pomogą zadania proponowane w ramach propozycji

Sprawności zuchowe:

1. Ekolog/Ekolożka
2. Badacz/Badaczka
3. Przyjaciel/Przyjaciółka lasu

Sprawności harcerskie (przeznaczone dla harcerzy, harcerzy starszych i wędrowników) – w zależności od stopnia zaawansowania osoby zdobywającej sprawność należy zaproponować jej zdobywanie sprawności o odpowiednim stopniu trudności:

1. Ekolog/Ekolożka
2. Przyrodnik/Przyrodniczka
3. Badacz/Badaczka
4. Pszczelarz/Pszczelarka
5. Leśnik/Leśniczka

Gromady zuchowe mogą z powodzeniem połączyć realizację propozycji programowej z realizacją **tropów zuchowych** o tematyce ekologicznej, np.:

1. Ekoludki
2. Przyrodnicy/Przyrodniczki
3. Leśnicy
4. Przyjaciele/Przyjaciółki zwierząt.

Dla zastępów harcerskich, starszoharcerskich oraz wędrowniczych zadania propozycji, zwłaszcza zawartych w części dotyczącej podejmowania realnych działań mogą stać się inspiracją do realizacji **zadań zastępów lub tropów** (na przykład związanych z opieką nad lokalnymi zwierzętami, ograniczaniem ilości odpadów, wprowadzaniem realnych zmian w swoim otoczeniu, współistnieniem z przyrodą, upcyklingiem i propagowaniem zrównoważonego rozwoju itd.).

Fragmenty idei stopni oraz wymagania na gwiazdki zuchowe / stopnie harcerskie, które zuchy, harcerki i harcerze mogą realizować poprzez wypełnianie zadań zawartych w propozycji:

1. Zuchy

ZUCH SPRAWNY:
Środowisko:
- ☑ zuch podejmuje działania i rozwija zachowania proekologiczne (segreguje śmieci, oszczędza wodę, gasi niepotrzebne światło);
- ☑ zuch zachowuje się właściwie na łonie natury (woda, góry, las).

2. Harcerki i harcerze

MŁODZIK/OCHOTNICZKA:
Fragmenty idei stopnia, które szczególnie korespondują z propozycją:
- ☑ Szanuję innych i im pomagam.
- ☑ Wiem, jak zachować się w lesie, nie niszczę go.

Wymagania stopnia, które można zrealizować poprzez pracę z propozycją:
13) Znam zasady segregacji odpadów w swoim miejscu zamieszkania. Segreguję zgodnie z nimi odpady w domu, szkole i harcówce (sprawność: Ekolog * / Ekolożka *).

WYWIADOWCA/TROPICIELKA:
Fragmenty idei stopnia, które szczególnie korespondują z propozycją:
- ☑ Poszerzam swoją wiedzę o świecie i szukam odpowiedzi, kiedy czegoś nie rozumiem.
- ☑ Mam swoich ulubionych bohaterów, których próbuję naśladować.
- ☑ Szanuję przyrodę, podejmuję działania by ją chronić.

Wymagania stopnia, które można zrealizować poprzez pracę z propozycją:
14) Korzystałem/am wyłącznie z wielorazowych naczyń i sztućców na biwakach, inicjatywach szkolnych i harcerskich przez minimum trzy miesiące (sprawność: Ekolog ** / Ekolożka **).

3. Harcerki starsze i harcerze starsi

ODKRYWCA/PIONIERKA:
Fragmenty idei stopnia, które szczególnie korespondują z propozycją:
- ☑ Aktywnie uczestniczę w działaniach chroniących naszą planetę.
- ☑ Chcę zmieniać świat, jestem gotów/gotowa do pełnienia służby i podejmuję ją tam, gdzie tylko mam okazję.
- ☑ Chcę zrozumieć i poznać otaczającą rzeczywistość, szukam odpowiedzi, dzielę się refleksjami z moim otoczeniem.

Wymagania stopnia, które można zrealizować poprzez pracę z propozycją:
14) Przeanalizowałem/am ilość i rodzaj generowanych przez siebie śmieci. Zmniejszyłem/am o założony procent ilość generowanych odpadów lub wyeliminowałem/am z moich powtarzalnych zakupów jeden rodzaj nieekologicznego opakowania (sprawność: Ekolog *** / Ekolożka ***).

ĆWIK/SAMARYTANKA:
Fragmenty idei stopnia, które szczególnie korespondują z propozycją:
- ☑ Odpowiedzialnie korzystam ze środowiska, podejmuję działania chroniące nasz świat.
- ☑ Próbuję znaleźć odpowiedzi na nurtujące mnie pytania, dokonując świadomych wyborów, wyrabiając sobie zdanie na różne tematy.

Wymagania stopnia, które można zrealizować poprzez pracę z propozycją:
13) Dowiedziałem/am się, czym jest globalne ocieplenie, jakie są jego przyczyny oraz prognozowane konsekwencje. Poznałem/am pojęcie śladu węglowego, opowiedziałem/am o stosowanych we własnym życiu działaniach na rzecz jego zmniejszania (np.: dojeżdżanie do szkoły rowerem lub komunikacją miejską,

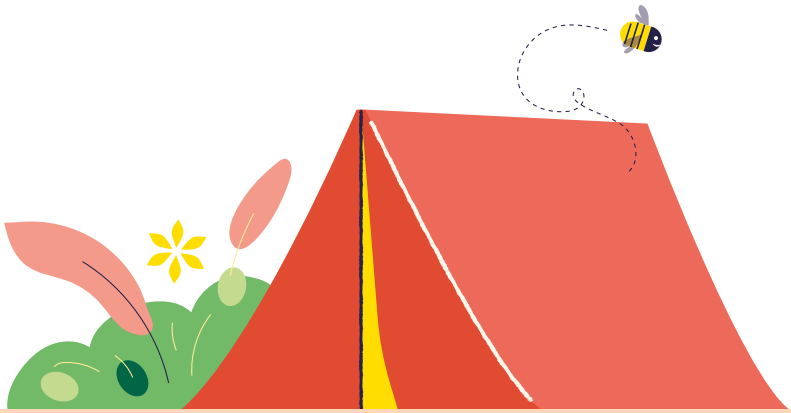

stosowanie różnych sposobów oszczędzania energii). W trakcie trwania próby wyrobiłem/am w sobie nowy nawyk zmniejszający emisję gazów cieplarnianych (sprawność: Ekolog *** / Ekolożka ***).

14) Dowiedziałem/am się, jaki wpływ na środowisko wywieram podczas wypraw, wycieczek, obozów, biwaków na łonie przyrody. Poznałem/am podstawowe techniki minimalizacji tego wpływu. Skompletowałem/am własny ekwipunek, uwzględniając w nim przynajmniej jedną pomocną w tym rzecz (np.: sprzęt do hamakowania, wielorazowy worek na resztki/ odpady, worki lub pojemniki zabezpieczające żywność przed dostępem dzikich zwierząt, sprzęt do gotowania, składana miska do mycia) (sprawność: Ekolog *** / Ekolożka ***).

4. Wędrowniczki i wędrownicy

HARCERZ ORLI / HARCERKA ORLA:

Harcerz/harcerka zrealizuje przynajmniej dwa zadania oparte na idei stopnia oraz symbolice płomieni wędrowniczej watry wspierające jego/jej holistyczny rozwój.

Propozycja Nasz świat, nasza równa przyszłość może stać się inspiracją do realizacji zadań, które będą wspierać takie postawy opisane w idei stopnia Harcerza Orlego/Harcerki Orlej:

- ☑ Stawiam sobie ważne pytania i poszukuję na nie odpowiedzi.
- ☑ Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności i konsekwencji dokonywanych przeze mnie wyborów.
- ☑ Ważne miejsce w moim życiu zajmuje troska o innych i otoczenie, w którym żyję.
- ☑ Wybieram kolejne pola służby i rzetelnie je realizuję.

Realizacja propozycji, zorganizowana tak, by proponowane aktywności realizowane były w zastępach, pozwoli także sprostać wymaganiu: W trakcie próby harcerka/harcerz działa w grupie rówieśniczej (np. patrolu, zastępie, drużynie wędrowniczej, grupie rówieśniczej poza ZHP itp.).

HARCERZ/HARCERKA RZECZYPOSPOLITEJ:

Harcerz/harcerka zrealizuje co najmniej jedno zadanie oparte na idei stopnia oraz symbolice wędrowniczej watry wspierające jego/jej holistyczny rozwój.

Harcerz/harcerka zrealizuje co najmniej jedno zadanie polegające na zainicjowaniu służby wybranej na podstawie analizy potrzeb społecznych w najbliższym otoczeniu harcerza/ harcerki i pełnieniu jej przez okres próby (może być służba indywidualna - np. SWA, działania indywidualne bądź jako koordynator grupy – np. lider tropu wędrowniczego).

Harcerz/harcerka zrealizuje co najmniej jedno zadanie skupione na osiągnięciu poziomu wyznaczonego ideą stopnia w oparciu o prawo harcerskie. Można do tego celu wykorzystać instrument metodyczny – wyzwania.

Fragmenty idei stopnia harcerza/harcerki Rzeczypospolitej, które w szczególny sposób korespondują z propozycją Nasz świat, nasza przyszłość:

- ☑ Stale buduję i pogłębiam własny pogląd na świat.
- ☑ Odpowiedzialnie podchodzę do życia i świadomie kształtuję otoczenie i swoją przyszłość.
- ☑ Mam poczucie współodpowiedzialności za losy mojej rodziny, kraju i świata.
- ☑ Jestem odważny/odważna w działaniu, nie boję się trudnych wyborów i konsekwencji z tym związanych.

Fundusz Dnia Myśli Braterskiej

Ten wyjątkowy dla ciebie i wszystkich osób zrzeszonych w WAGGGS dzień jest okazją do dawania i wspierania, tak by każda osoba miała szansę dołączyć do ruchu – zostać harcerką/ harcerzem, skautką/ skautem.

Ten rok był bardziej wymagający od innych, ponieważ pandemia COVID-19 opanowała cały świat. Miało to ogromny wpływ na Światowy Dzień Myśli Braterskiej 2020 i 2021 oraz na fundusze, które wielu z was w normalnych okolicznościach jest w stanie zebrać, aby wspierać skautki i skautów na całym świecie. Mniejsza liczba darowizn wpłynęła niekorzystnie na niektóre z istotnych projektów wspieranych przez fundusz, takie jak seminarium dotyczące budowania przywództwa dla młodych dziewcząt, wsparcie organizacji członkowskich w różnych krańcach świata oraz tworzenie propozycji programowej na Dzień Myśli Braterskiej.

W miarę jak nasz świat będzie się odradzać po pandemii, a wy będziecie mogły/mogli spotykać się ze swoimi jednostkami – gromadami i drużynami oraz przyjaciółmi, aby zrealizować działania z propozycji programowej WAGGGS w roku 2022, mamy nadzieję, że będziecie kontynuować przekazywanie darowizn na Fundusz Dnia Myśli Braterskiej, tak jak to miało miejsce dotychczas. Wasze darowizny zapewnią, że coraz więcej młodych ludzi będzie mogło doświadczyć przynależności do międzynarodowego ruchu – uczestnicząc w wydarzeniach (takich jak Seminarium Juliette Low) i rozwijając się jako liderki i liderzy, którzy wprowadzają pozytywną zmianę w swoich społecznościach.

Zbierz

Wesprzyj fundusz i zrealizuj tegoroczne zadanie związane z Funduszem Dnia Myśli Braterskiej – „Zamień śmieci w skarby” na stronach 54-55

Wyślij

Zbiorę pieniądze, co dalej? Masz dwie możliwości, aby wysłać swoje datki do WAGGGS:

1 **Za pośrednictwem swojej organizacji (ZHP):** Skontaktuj się w pierwszej kolejności ze swoim hufcem, by zorientować się, czy możesz za jego pośrednictwem przekazać środki do WAGGGS.

2 **Bezpośrednio do WAGGGS :** online za pomocą czeku, karty kredytowej lub przelewu bankowego. Możesz także przekazać fundusze bezpośrednio tutaj **Online**

Dla darczyńców z USA jest także możliwość przekazania darowizny przez Światową Fundację – World Foundation for Girl Guides and Girl Scouts Inc. **Online**

Po otrzymaniu przez WAGGGS darowizny dostaniesz certyfikat z podziękowaniem na Dzień Myśli Braterskiej jako wyraz naszej wdzięczności za Twoją ciężką pracę.

WTD Fund

USA donors

„Jest nas milion. Nie jestem dobra z arytmetyki, więc nie będę dokonywać żadnych obliczeń, w których mogłabym się pomylić. Ale jeden pens, dwa centy, cztery rupie albo odpowiednia ilość centymów, groszy, halerzy, fillerów czy øre, to nie jest ogromna kwota, zwłaszcza gdy się ją zaoszczędziło lub zarobiło i przekazało dobrowolnie.”

Lady Olave Baden-Powell

Nasz świat, nasza równa przyszłość
Środowisko i równość płci

Związek ze środowiskiem i światem przyrody jest filarem skautingu od początku istnienia ruchu, czyli od ponad stu lat. Oryginalne Prawo Skautowe mówi, że „Skautka/ Skaut jest przyjacielem zwierząt". Wiele krajów rozszerzyło ten zapis na wszystkie żywe istoty lub ogólnie na przyrodę. Poprzez skauting młodzi ludzie uczą się doceniać i szanować świat przyrody oraz żyć w nim bez naruszania go.
Niestety, zmiany klimatyczne i degradacja środowiska naturalnego zagrażają naszemu światu i naszej przyszłości. Wszędzie na świecie już widzimy tego konsekwencje: **podnoszący się poziom mórz, klęski żywiołowe, wymieranie gatunków itp**.
Ponieważ dziewczęta i kobiety coraz częściej żyją w ubóstwie, słabiej chronione są ich prawa człowieka oraz spotykają się z systemową przemocą, są one nieproporcjonalnie mocno dotknięte tymi zagrożeniami.
Tegoroczna propozycja programowa WAGGGS na Dzień Myśli Braterskiej **Nasz świat, nasza równa przyszłość** chce uczcić kobiety i dziewczęta, które są twórczyniami zmian związanych ze środowiskiem naturalnym. Ich historie zainspirują cię do zgłębiania wiedzy i odkrywania związku pomiędzy środowiskiem a równością płci.

Zmiana klimatu

Zmiana klimatu, która jest spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez działalność człowieka. Działalność, która zmieniła skład atmosfery i która występuje dodatkowo obok naturalnej zmienności klimatu obserwowanej w określonym czasie. Zmiany klimatyczne szkodzą światu naturalnemu oraz naszym społecznościom i dotyczą nas wszystkich.

Równość płci

Równość płci kobiet i mężczyzn odnosi się do równych praw, obowiązków i możliwości kobiet i mężczyzn oraz dziewcząt i chłopców. „Równość nie oznacza, że kobiety i mężczyźni staną się tacy sami – ale że prawa, obowiązki oraz możliwości kobiet i mężczyzn nie będą zależały od tego, czy urodzili się mężczyzną czy kobietą." (UN Women[1]). Dyskryminacja kobiet i dziewcząt przybiera różne formy w różnych częściach świata, ale żaden kraj na świecie nie osiągnął jeszcze równości płci.

1 ONZ Kobiety (ang. UN Women) – podmiot Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz Równości Płci i Wzmocnienia Kobiet powołany przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.

Odznaka WAGGGS „Girl-led action on climate change" będzie wkrótce dostępna dla skautek i skautów w Regionie Afrykańskimi. **Dowiedz się więcej**.

Zmiany klimatyczne i równość płci

Zmiany klimatyczne powodują ekstremalne zjawiska pogodowe i katastrofy naturalne poprzez przyspieszenie obiegu wody na Ziemi. Kobiety i dzieci są **14 razy** bardziej narażone na śmierć podczas katastrofy niż mężczyźni.

Zakłócenie dostępu do usług zdrowotnych podczas klęsk żywiołowych wpływa na dostęp dziewcząt i kobiet do ważnych usług ochrony zdrowia, takich jak zdrowie seksualne i reprodukcyjne oraz opieka zdrowotna podczas ciąży i porodu.

Tradycyjne umiejętności i wiedza kobiet w zakresie innowacji, żywności, energii i gospodarki odpadami mogą być wykorzystane w działaniach na rzecz klimatu.

Kobiety
są na pierwszej linii
frontu odpowiedzi społecznej
na klęski żywiołowe.

Kobiety i dziewczęta są odpowiedzialne za przynoszenie wody w **80% gospodarstw domowych, które nie mają stałego dostępu do wody**. Zmiany klimatu sprawiają, że dostępność wody staje się mniej przewidywalna w wielu regionach świata z powodu suszy i zanieczyszczenia wody. Oznacza to, że dziewczęta muszą pokonywać dalsze odległości, aby zdobyć wodę, co może spowodować opuszczanie zajęć szkolnych.

Fale upałów i brak dostępu do czystej wody w celu zapewnienia właściwej higieny menstruacyjnej mogą powodować rozwój bakterii i infekcje.

Mając taki sam dostęp do zasobów jak mężczyźni, kobiety mogłyby zwiększyć swoje **plony rolne o 20-30%, przyczyniając się do zmniejszenia głodu na świecie o 17%.**

Jeśli obecne tendencje się utrzymają, do 2025 r. zmiany klimatu będą czynnikiem, który każdego roku **uniemożliwi przynajmniej 12,5 mln dziewcząt ukończenie nauki.**

80% osób przesiedlonych w wyniku zmian klimatycznych to kobiety. Na szczytach ONZ w sprawie zmian klimatycznych w latach 2000-2010 kobiety stanowiły **tylko 30% delegatów.**

CZY WIESZ, ŻE?

We współpracy z organizacjami skautowymi z Beninu, Lesotho i Tanzanii – trzech krajów najbardziej narażonych na zmiany klimatyczne – WAGGGS prowadzi szkolenia **dla 180 drużyn i ponad 45 000 dziewcząt** i młodych kobiet w zakresie działań na rzecz klimatu.

Jak korzystać z propozycji?

Propozycja programowa na Światowy Dzień Myśli Braterskiej 2022 **Nasz świat, nasza równa przyszłość** daje możliwość przyjęcia perspektywy inspirujących kobiet – liderek zmian związanych ze środowiskiem naturalnym.

Dowiedz się, jaki wpływ na środowisko ma ich praca, zrozum, jak te kwestie środowiskowe wpływają na dziewczęta i kobiety i podążaj ich śladami, by wprowadzać pozytywne zmiany w świecie.

Przygotuj się

- ☑ Zaplanuj zadania, które, zgodnie z naszą metodą wychowawczą, będą odpowiednie, ekscytujące, dostępne dla wszystkich i możliwe do samodzielnego wykonania (REAL – Relevant, Exciting, Accessible, Learner-led)
- ☑ Całą drużyną zdecydujcie, w jaki sposób będziecie realizować propozycję.
- ☑ Zastanówcie się nad procesem wyboru liderek zmiany, które będziecie poznawać.
- ☑ Zdecydujcie, czy będziecie podążać za jedną liderką zmiany i jej historią przez całą propozycję programową, czy też wybierzecie działania różnych liderek w różnych częściach propozycji.
- ☑ Rozważ pracę w małych grupach przy niektórych zadaniach oraz zastanów się, jak cała drużyna może pracować razem nad tym samym zadaniem.
- ☑ Zaplanuj czas na dyskusję i refleksję – w trakcie i po zakończeniu zadań.
- ☑ Otwórz się na zmiany, aby dostosować zadania do zainteresowań i potrzeb edukacyjnych wszystkich członków drużyny.

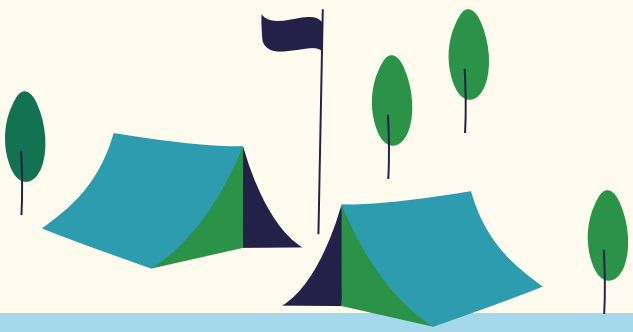

Propozycja programowa WAGGGS na Dzień Myśli Braterskiej jest możliwa do realizacji w każdej grupie wiekowej. W spisie zadań znajdziecie rekomendacje dotyczące ich realizacji w poszczególnych metodykach. Możecie dobierać zadania zgodnie z zainteresowaniami harcerek i harcerzy oraz dostosowywać ich stopień trudności.

W tekście propozycji programowej używamy pojęć *drużyna* oraz *harcerki i harcerze*. Wszędzie tam, gdzie mówimy o drużynie, dotyczy to również gromady zuchowej oraz pozostałych jednostek i zespołów ZHP. Wszędzie tam, gdzie mowa o harcerkach i harcerzach, mamy na myśli również zuchy.

Czy wiesz, że?
WAGGGS oferuje zdobywanie odznaki o bezpieczeństwie w internecie, która jest dostępna dla wszystkich harcerek i harcerzy, skautek i skautów! W jej najnowszym wydaniu znajduje się również nowa, ciekawa sekcja o tym, jak być liderem/liderką zmiany w sieci!! **Zajrzyj tutaj**

Realizacja propozycji online

Ta propozycja programowa może być dostosowana do prowadzenia zajęć w środowisku online. Jeśli nie masz możliwości zorganizowania spotkania na żywo, wybierz zadania oznaczone jako możliwe do wykonania w środowisku online lub dostosuj zadanie do swoich potrzeb w przestrzeni online.

Zawsze bierz pod uwagę i przestrzegaj zasad organizacji zbiórek i spotkań aktualnie obowiązujących w ZHP.

Wskazówki dotyczące bezpieczeństwa w sieci

- ✓ Zawsze sprawdzaj i postępuj zgodnie z wydanymi przez ZHP aktualnymi wskazówkami i wytycznymi dotyczącymi bezpieczeństwa działań harcerskich prowadzonych osobiście lub online.
- ✓ Upewnij się, że możesz stworzyć bezpieczną przestrzeń, która jest prywatna dla twojej drużyny i że masz pozwolenia od rodziców lub opiekunów na połączenie się z harcerkami i harcerzami online.
- ✓ Korzystaj z platform internetowych z dobrą kontrolą bezpieczeństwa. Upewnij się z wyprzedzeniem, że wiesz, jak z nich korzystać. Jeśli nie czujesz się pewnie w pracy online, zwróć się o pomoc do innych.
- ✓ Porozmawiaj ze swoimi harcerkami i harcerzami o tym, jak zachować bezpieczeństwo w sieci zanim zachęcisz ich do wykonania zadań z tej propozycji, które wykorzystują media społecznościowe.
- ✓ Upewnij się, że masz pozwolenie od harcerek/harcerzy i ich rodziców/opiekunów przed umieszczeniem ich zdjęć lub filmów online.
- ✓ Nie umieszczaj osobistych/identyfikujących osobę informacji w jakichkolwiek treściach udostępnianych online.
- ✓ Jeśli otrzymasz obraźliwy lub nieodpowiedni komentarz, zablokuj komentującego i zgłoś konto.
- ✓ Zastanów się, czy prowadzenie działań w sieci nie wyklucza kogoś z Twojej drużyny i poszukaj sposobów rozwiązania tego problemu. Na przykład czy można użyć prostszej i dostępnej dla wszystkich platformy internetowej, zorganizować danej osobie dostęp do potrzebnej technologii lub zapewnić jej materiały w innej formie, aby mogła wykonać zadania.

Więcej informacji na temat zachowania bezpieczeństwa w sieci można znaleźć na naszej stronie internetowej!! **Zajrzyj tutaj**

Zdobądź plakietkę

1 Krok 1. Stwórz bezpieczną przestrzeń

Stawanie w obronie tego, w co wierzysz i wypowiadanie swojego zdania wymaga odważnych działań. Podczas pracy z propozycją programową WAGGGS na tegoroczny Dzień Myśli Braterskiej ważne jest, by każda osoba czuła, że jest szanowana, wysłuchana i włączona w jej realizowanie. Stworzenie bezpiecznej przestrzeni dla każdego to zapewnienie środowiska, w którym każda harcerka i każdy harcerz jest doceniona/doceniony oraz może w pełni uczestniczyć w realizacji zadań i rozwijaniu odwagi do wyrażania własnego zdania.

Kilka rzeczy, które możesz przemyśleć:

- Wypracujcie wspólnie w drużynie zasady i oczekiwania oraz zdecydujcie, w jaki sposób będziecie się do nich stosować.
- Upewnij się, że wszyscy członkowie grupy rozumieją, jak ważne jest zachowanie poufności.
- Zaplanuj odpowiednio dużo czasu na głębokie dyskusje.
- Zapewnij, że różnice w opiniach będą szanowane.
- Przygotuj się na dostosowanie i skorygowanie programu, aby umożliwić uczestniczkom i uczestnikom wpływanie na to, w jaki sposób chcą się uczyć i o czym dyskutować, by odpowiadało to ich zainteresowaniom.
- Bądź świadoma/świadomy, jaki wpływ na harcerki i harcerzy mogą mieć poruszane treści i dyskusje. Rozmawianie o zmianach klimatu i zrównoważonym środowisku może wywoływać w niektórych niepokój i zmartwienie. Zaplanuj pracę tak, aby jeśli ktoś poczuje się niekomfortowo i będzie potrzebować wsparcia, mógł o tym powiedzieć w gronie drużyny lub zwrócić się do kogoś, komu ufa.
- Zapewnij włączającą przestrzeń i dostosowuj program tak, aby wszyscy w drużynie byli w stanie aktywnie zaangażować się w wykonywane zadania.

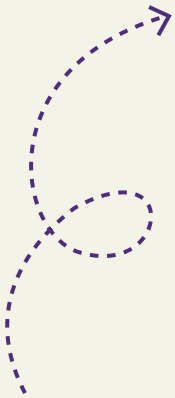

2 Krok 2. Wybierz swoją liderkę zmiany środowiskowej

Zacznij od wybrania liderki zmiany, która działa na rzecz środowiska i zainspiruj się jej historią i działaniami, jakie podejmuje w walce ze zmianami klimatu.

- **WSKAZÓWKA:** Ułóż karty liderek zmiany tak, aby wszystkie karty były widoczne, a harcerki i harcerze mogli wybrać liderkę, którą chcą poznać. W przypadku zuchów czy harcerek i harcerzy młodszych można odczytać treść na kartach na głos, aby umożliwić im dokonanie wyboru liderki, która najlepiej pasuje do ich zainteresowań.
- **WSKAZÓWKA:** Kiedy już wybierzecie liderkę zmiany, możecie wybrać zadania z propozycji, które odnoszą się do niej lub zdecydować się na zadania, które nie są z nią połączone. Pamiętaj tylko, że trzeba zrealizować co najmniej jedno zadanie z każdej sekcji, by zdobyć plakietkę.

3 Krok 3. Ukończ po jednym zadaniu z każdej sekcji

Wykonaj co najmniej jedno zadanie z każdej sekcji propozycji programowej: **Zrozum zagadnienie, Ćwicz postawę równości płci i Podejmij działanie**.

WSKAZÓWKA: Możesz zdecydować się na kontynuowanie pracy z propozycją programową, wykonując zadania odnoszące się do Twojej liderki zmiany lub możesz zdecydować się na zapoznanie się z zadaniami odnoszącymi się do innych liderek zmian.

4 Napisz list do naszego świata w sprawie naszej równej przyszłości

Zabierz głos wspólnie z 10 milionami innych osób w czasie Światowego Dnia Myśli Braterskiej i napisz list do świata. Podziel się swoją wizją lepszej przyszłości i lepszego środowiska.

Użyj odwrotnej strony kart liderek zmiany, aby ułożyć obraz świata. Połącz karty razem i na obrazie świata w kreatywny sposób podziel się swoją wizją zdrowej planety. Napisz list do świata, w którym podzielisz się swoimi przemyśleniami na temat środowiska, zmian klimatycznych i świata, którego pragniesz w przyszłości.

5 Krok 5. Podziel się swoim listem w mediach społecznościowych używając:

@WAGGGSworld #OurWorldOurFuture,
#WTD2022 #WAGGGS.

Gratulacje!

Zdobyłaś/zdobyłeś plakietkę **Światowego Dnia Myśli Braterskiej. Żeby otrzymać plakietkę postępuj zgodnie z instrukcjami tutaj.**

Jeśli masz pytanie dotyczące propozycji programowej lub zamówienia plakietek, możesz też skontaktować się z Wydziałem Zagranicznym GK ZHP pod adresem mailowym: wza@zhp.pl.

Przewodnik po zadaniach

Wszystkie zadania w propozycji programowej WAGGGS na DMB 2022 można zrealizować w formie spotkania online.

	Nazwa zadania	Liderka zmian	Czas
EXPLORE	Plastik jednorazowego użytku w naszym życiu	Isatou Ceesay	20 min
	Szarady o zmianach klimatycznych	Tessa Kahn	15 min
	Pszczela praca	Leydy Pech	20 min
	Zasoby dla drzewa	Hindou Oumarou Ibrahim	20 min
	Posłuchaj nauki	Greta Thunberg	15 min
	Pestycydowe bingo	Rachel Carson	40 min
	Spacer po parku	Malaika Vaz	20 min
	Maty z plastikowych torebek	Isatou Ceesay	60 min
	Zabierz głos w imieniu kobiet	Tessa Kahn	30 min
	Tworzenie map społeczności	Hindou Oumarou Ibrahim	20 min
	Zbuduj swój ul	Leydy Pech	20 min
	Odnaleźć swój głos	Greta Thunberg	30 min
	Co czyni liderkę/lidera?	Rachel Carson	25 min
	Polowanie na handel dzikimi zwierzętami	Malaika Vaz	30 min
TAKE ACTION	Zamień śmieci w skarby	Isatou Ceesay	30 min
	Rzecznictwo na rzecz zmiany	Tessa Kahn	20 min
	Strefa przyrody – magazyn przyrodniczy	Leydy Pech	45 min
	Opowieści społeczności	Hindou Oumarou Ibrahim	30 min
	Kreatywność – wyraź siebie	Rachel Carson	30 min
	Filmy o dzikiej przyrodzie	Malaika Vaz	30 min
	Zmień zasady	Greta Thunberg	20 min

Możliwy do dostosowania	Najbardziej odpowiednie dla			

PRACTISE GENDER EQUALITY

Poznaj liderki zmian

Zainspiruj się historiami kobiet, które są liderkami zmian w środowisku naturalnym i dowiedz się, w jaki sposób odnoszą się one do kluczowych problemów w walce ze zmianami klimatu. Wybierz kartę, aby rozpocząć.

Leydy Pech

Pszczelarka i aktywistka z plemienia Majów

Pszczelarka przewodząca koalicji, która z powodzeniem powstrzymała sadzenie genetycznie modyfikowanej soi przez koncern Monsanto w południowym Meksyku. Leydy jest członkinią spółdzielni rolno-leśnej prowadzonej wyłącznie przez kobiety z plemienia Majów. Leydy hoduje odmianę pszczół bezżądłowych zwanych Melipona beecheii, które są częścią kultury Majów od setek lat.

Nagrody: Goldman Environmental Prize (Nagroda Goldmanów) w 2020

Isatou Ceesay

Aktywistka na rzecz recyklingu z Gambii

Jej życie zmieniło się, gdy dowiedziała się o recyklingu odpadów. Wpadła na innowacyjny pomysł przekształcenia plastikowych toreb w produkty użytkowe, szydełkując z nich maty. Namówiła swoje przyjaciółki do założenia grupy kobiet, które zaczęły zbierać plastikowe torby i poddawać je recyklingowi.

Nagrody: Isatou otrzymała wiele nagród za swoją pracę i przeszkoliła ponad 11 000 osób w zakresie upcyklingu[2] i zagrożeń, jakie plastik stwarza dla środowiska.

Greta Thunberg

Szwedka
Aktywistka ekologiczna

W wieku 15 lat zaczęła protestować przed szwedzkim parlamentem, używając hasła „Strajk szkolny w obronie klimatu". Greta przemawiała na Szczycie Klimatycznym ONZ w 2018 i 2019 roku, a młodzi ludzie na całym świecie zaczęli następnie organizować cotygodniowe protesty.

Nagrody: zdobyła wiele nagród i znalazła się na liście Forbesa najbardziej wpływowych kobiet na świecie w 2019 roku, przez 3 lata z rzędu była nominowana do Pokojowej Nagrody Nobla.

2 **Upcykling** – forma przetwarzania wtórnego odpadów, w wyniku którego powstają wyroby o wartości wyższej, traktowane jako wartościowe surowce.

Malaika Vaz

Indie
Eksploratorka National Geographic, twórczyni filmów o dzikiej przyrodzie i prezenterka telewizyjna

Jej pasją jest tworzenie filmów dokumentalnych o środowisku i zagrożonych gatunkach. Koncentruje się na ochronie przyrody przez społeczności lokalne oraz na handlu dzikimi zwierzętami. Założyła organizację „Kriya: Empowerment through Action", której celem jest wzmacnianie pozycji dziewcząt i dzieci z plemiennych społeczności.

Nagrody: nominacja do Zielonego Oscara (ang. *Green Oscar*) za film o płaszczkach, nagroda Jackson Wild Media.

Hindou Oumarou Ibrahim

Czad
Aktywistka ekologiczna

Była naocznym świadkiem wpływu skutków zmian klimatycznych na życie rdzennej ludności, gdy wyschło jezioro Czad – główne źródło wody dla tej społeczności. Założyła organizację społeczną skupiającą się na promowaniu praw dziewcząt i kobiet w społeczności Mbororo oraz wspieraniu rozwijania przywództwa i rzecznictwa dotyczącego ochrony środowiska.

Nagrody: w 2016 roku wybrana do reprezentowania społeczeństwa obywatelskiego podczas podpisywania historycznego porozumienia klimatycznego w Paryżu 22 kwietnia 2016 r. W 2019 roku otrzymała nagrodę Pritzkera w dziedzinie *wschodzący geniusz ochrony środowiska.*

Rachel Carson

Stany Zjednoczone Ameryki (USA)
Biolożka morska i pisarka przyrodnicza

Autorka bestsellera „The Sea Around Us", który zdobył amerykańską nagrodę National Book Award. Rachel zmieniła kierunek swojej działalności, aby ostrzec społeczeństwo przed długoterminowymi skutkami nadużywania pestycydów. Wysiłki Rachel doprowadziły do zmiany krajowej polityki w zakresie pestycydów, co przyniosło zakaz stosowania DDT i innych pestycydów w Stanach Zjednoczonych. Zainspirowało to również oddolny ruch ekologiczny, który doprowadził do powstania Amerykańskiej Agencji Ochrony Środowiska (U.S. Environmental Protection Agency).

Nagrody: Rachel została odznaczona Prezydenckim Medalem Wolności przez prezydenta Jimmy'ego Cartera.

Tessa Khan

Wielka Brytania (UK)
Prawniczka zajmująca się prawami człowieka

Większość z ostatnich 10 lat spędziła pracując nad prawami człowieka i polityką zrównoważonego rozwoju. Pracowała w wielu krajach na świecie. Tessa walczy o zmniejszenie emisji dwutlenku węgla i skłonienie rządów państw do przestrzegania zobowiązań podjętych w ramach porozumienia paryskiego ONZ z 2015 r. w sprawie zmian klimatu.

Nagrody: zdobyła nagrodę Climate Breakthrough w roku 2018, uznana przez magazyn TIME za jedną z piętnastu kobiet – liderek walki ze zmianami klimatu.

ZROZUM ZAGADNIENIE

Zapoznaj się z niektórymi kwestiami, które wpływają na zmiany klimatu i zrozum ich wpływ, wybierając zadanie z tej sekcji.

Dowiedz się, jak zainspirować do wprowadzania zmian i jak znaleźć bardziej zrównoważone rozwiązania na przyszłość.

Plastik jednorazowego użytku w naszym życiu

20 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze dowiedzą się o plastiku jednorazowego użytku i odkryją, jak bardzo jest on obecny w naszym codziennym życiu.

Po studiach **Isatou Ceesay** została wolontariuszką w Korpusie Pokoju USA i dowiedziała się o recyklingu odpadów. To zmieniło jej życie i pomogło jej wywrzeć trwały wpływ na swoją społeczność i cały kraj – zaczęła pracować nad upcyklingiem odpadów plastikowych.

Przygotowanie i materiały

Wydrukuj listę pytań i odpowiedzi znajdującą się w załączniku.

Na tydzień przed zajęciami poproś członkinie i członków swojej drużyny, aby zebrali i przynieśli na spotkanie wszystkie plastikowe śmieci, które zgromadzą w domu w ciągu tygodnia.

Q & A **Pytania i odpowiedzi do quizu na stronie 71-72**

1 Przejrzyj zbiór plastiku, który wyrzucilibyście w ciągu tygodnia.

- Ile tego jest? Czy jesteś zaskoczona/zaskoczony taką ilością?
- Co zauważyliście przyglądając się poszczególnym przedmiotom?
- Czy wiesz, w jaki sposób używanie dużej ilości plastiku jednorazowego użytku szkodzi środowisku? Rozwiąż quiz, aby się tego dowiedzieć!

2 **Dla zuchów, harcerek i harcerzy** Drużynowa/drużynowy odczytuje listę stwierdzeń. Jeśli uważasz, że dane stwierdzenie jest prawdziwe, pobiegnij na prawo. Jeśli uważasz, że jest fałszywe, pobiegnij na lewo.

3 **Dla harcerek i harcerzy, harcerek i harcerzy starszych, wędrowniczek i wędrowników**
Użyj kart odpowiedzi, aby uzupełnić luki w kartach z faktami!

4 **Dyskusja**
Czy coś cię zaskoczyło w tym ćwiczeniu?

- Czy jest coś, co mogłabyś/mógłbyś zrobić inaczej, aby zmniejszyć ilość zużywanego plastiku? (Pomysły: nosić własną torbę na zakupy, używać kubków wielokrotnego użytku, zrezygnować ze zbędnych opakowań itp.)?
- Wykonaj inne zadania związane z Isatou Ceesay, aby przetworzyć swoje plastikowe odpady. Jeśli chcesz poznać inną liderkę zmiany lub w przypadku, gdy pozostało Ci jeszcze trochę plastiku, sprawdź, jak możesz poddać plastik recyklingowi lub przetworzyć go w swojej okolicy.

Dostosowanie do realizacji online
Użyj platformy online do przeprowadzenia quizu lub stwórz slajd ze wszystkimi odpowiedziami, odczytuj pytania i poproś uczestników, aby zakreślali swoje odpowiedzi.

Kobieta-inspiracja
Isatou Ceesay

Notatki
Kadra może zbierać przez tydzień swoje plastikowe odpady i przekazać je uczestnikom, którzy nie byli w stanie zebrać własnych.

Inne zadania

- Czy chcesz kontynuować poznawanie pracy Isatou Ceesay i jej projektu „One Plastic Bag"? Przejdź na **stronę 38** i wykonaj zadanie „Maty z plastikowych torebek?
- Zanieczyszczenie środowiska plastikiem ma duży wpływ na dzikie zwierzęta i może przyczynić się do wyginięcia gatunków.
- Chcesz dowiedzieć się więcej? Przejdź na **stronę 50** i wykonaj zadanie „Polowanie na handel dzikimi zwierzętami".

Szarady o zmianach klimatycznych

15 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze zapoznają się ze słownictwem i pojęciami związanymi ze zmianami klimatycznymi.

Jako prawniczka **Tessa Khan** musi być precyzyjna i używać właściwych słów, aby przekonać rządy państw do podjęcia działań w sprawie zmian klimatu. Podobnie jak ona, musisz zrozumieć słowa, których używa się, aby mówić na ten temat.

Przygotowanie i materiały

- Miska
- Długopisy
- Paski papieru
- Stoper

1. Zagrajcie w tę grę, aby lepiej poznać zmiany klimatyczne i ich skutki.
   Stwórz listę słów związanych ze zmianami klimatycznymi i ich skutkami.
2. Powtórzcie znaczenie słów, których ktoś nie zna.
3. Zapiszcie wszystkie słowa na kartkach i włóżcie je do miski.
4. Podzielcie się na **dwa zespoły**. Ustawcie minutnik na jedną minutę. Pierwszy gracz bierze kartkę z miski i opisuje słowo swojemu zespołowi bez używania tego konkretnego słowa. Gdy zespół odgadnie hasło, miskę przejmuje następny gracz itd.

5 Kiedy zegar zadzwoni, policzcie, ile słów udało się wam odgadnąć i zapiszcie wynik zespołu. Ustawcie licznik na jedną minutę. Teraz kolej na drugi zespół.

6 Gra będzie rozgrywana w **trzech rundach.**

- W rundzie **pierwszej** należy opisać wybrany wyraz w dowolny sposób, byle nie wypowiedzieć słowa zapisanego na kartce.
- W rundzie **drugiej** można powiedzieć tylko jedno słowo, aby opisać wyraz zapisany na kartce.
- W rundzie **trzeciej** można tylko pokazywać hasła, nie wolno nic mówić.

7 Po wszystkich trzech rundach ogłoście, który zespół wygrał i przedyskutujcie, które słowa były najtrudniejsze do zrozumienia.

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Użyj strony internetowej takiej jak np. fishbowl **link** aby dostosować grę do warunków online. W innej wersji – ktoś z kadry może wysłać słowo w wiadomości prywatnej do każdej osoby w każdej rundzie.

Kobieta-inspiracja
Tessa Khan

Notatki
Jeśli Twoja drużyna nie jest dobrze zaznajomiona ze zmianami klimatycznymi, można przygotować kilka słów przed zbiórką. Na przykład: klimat, pogoda, temperatura, globalne ocieplenie, natura, energia odnawialna, gaz cieplarniany, zrównoważony, bioróżnorodność, podnoszenie się poziomu mórz, zagrożone zwierzęta.

Tessa Khan mieszka w Wielkiej Brytanii. Jeden z pięciu światowych ośrodków WAGGGS, Pax Lodge, znajduje się w Wielkiej Brytanii. Jest to „miejsce, gdzie nieznajomi szybko stają się przyjaciółmi" i znajduje się obok siedziby WAGGGS w Londynie. Oprócz programów i wydarzeń organizowanych przez cały rok, Pax Lodge oferuje również zakwaterowanie dla wszystkich chętnych.

Inne zadania

- Czy chcesz rozwinąć więcej umiejętności komunikacyjnych i nauczyć się dyskutować jak prawnik? Kontynuuj poznawanie Tessy Khan i wykonaj zadanie „Zabierz głos w imieniu kobiet" ze **strony 40**.
- Używanie właściwych słów jest ważne, aby być traktowanym poważnie, ale czasami to nie wystarcza. Zbadaj, co może przeszkadzać w tym, żeby inni traktowali cię poważnie. Wykonaj zadanie „Odnaleźć swój głos" ze **strony 46.**
- Słowa są ważne. Jeśli chcesz dowiedzieć się, w jaki sposób słowa były używane przeciwko kobietom i jak możesz je zmienić na słowa wspierające – wykonaj zadanie „Co czyni liderkę/lidera?" ze **strony 48**.

Pszczela praca

20 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze dowiedzą się, jak małe negatywne zmiany mogą naruszyć równowagę ekosystemu.

Leydy Pech jest pszczelarką, która należy do społeczności Majów – Maya de Campeche w Meksyku. Została aktywistką, walczącą o zakaz uprawy genetycznie modyfikowanej soi w rejonie, w którym mieszka. Zagrajmy w grę, aby zrozumieć, w jaki sposób działalność człowieka może zakłócać ekosystemy.

Przygotowanie i materiały

Lina/ włóczka

Opaski na oczy

1. Usiądźcie w kręgu. Wszyscy gracze są pszczołami.
2. Załóżcie opaski na oczy i chwyćcie razem długi kawałek liny/włóczki (tak, aby lina również utworzyła krąg).
3. Waszym zadaniem jest uformowanie razem idealnego kwadratu. Kiedy już to zrobicie, możecie zdjąć opaski i zobaczyć, co udało się wam osiągnąć.

4. Rozegrajcie drugą rundę. Tym razem jeden z graczy znajduje się poza okręgiem, reprezentuje on pestycyd. W każdej chwili gracz ten może klepnąć pszczołę w ramię. Pszczoła staje się wtedy niema. W zależności od wielkości grupy możesz ograniczyć liczbę pszczół, które jeden pestycyd ma prawo klepnąć w ramię.

5 Kiedy skończycie, zdejmijcie opaski i porównajcie wyniki z wynikami z pierwszej rundy.

6 **Dyskusja:**
Czy w pierwszej rundzie poszło wam lepiej niż w drugiej? Dlaczego?

- Jak się czuliście, gdy współpraca była zakłócana przez wyciszanie graczy?
- W środowisku naturalnym wszystkie żywe istoty mają do odegrania pewną rolę. Razem tworzą ekosystemy, które są zrównoważone. Kiedy zaburzamy tę równowagę (na przykład przez stosowanie pestycydów), narażamy ekosystemy na niebezpieczeństwo.
- Przez wiele lat kobiety z plemienia Majów z obszaru, z którego pochodzi Leydy Pech, uzyskiwały miód od bardzo szczególnego rodzaju pszczół. Z powodu zanieczyszczania upraw soi pestycydami wiele pszczół umiera, ich populacja niepokojąco maleje, co zagraża tradycyjnemu stylowi życia tej społeczności.

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
To zadanie może być dostosowane do realizacji online poprzez zastosowanie wyzwania związanego z pracą zespołową online i dopasowanie roli pestycydu do poziomu trudności gry. Możesz dostosować wyzwanie i jego stopień trudności do wieku grupy.

Notatki
Leydy Pech pochodzi z Meksyku, gdzie znajduje się Our Cabaña. Jeden z pięciu światowych ośrodków WAGGGS mieści się w Cuernavaca – „Mieście Wiecznej Wiosny". Ośrodek prowadzą skautki z Meksyku – Guías de Mexico. Od momentu otwarcia w 1957 roku ośrodek przyjmuje gości z całego świata i oferuje szereg angażujących zajęć i programów dla wszystkich odwiedzających. Warto to przeżyć!

Kobieta-inspiracja
Leydy Pech

Inne zadania

- Chcesz dowiedzieć się więcej o pszczołach? Kontynuuj poznawanie Leydy Pech, wykonując zadanie „Zbuduj swój ul" ze **strony 44**.
- Podobnie jak rośliny i zwierzęta w ekosystemie, wszyscy ludzie odgrywają ważną rolę w społeczeństwie. Dowiedz się, jak brać pod uwagę perspektywę innych, wykonując zadanie „Tworzenie map społeczności" ze **strony 42.**
- Zachowanie bioróżnorodności i ochrona dzikiej przyrody to kluczowe kwestie dla zapewnienia lepszej przyszłości. Dowiedz się, jak harcerki i harcerze mogą wziąć w tym udział, wykonując zadanie „Polowanie na handel dzikimi zwierzętami" ze **strony 50**.

Zasoby dla drzewa

20 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze dowiedzą się, jak drzewa konkurują ze sobą o składniki odżywcze, światło słoneczne, przestrzeń i wodę. Dowiedzcie się, jak zmiana klimatu może wpłynąć na dystrybucję zasobów na świecie.

Hindou Oumarou Ibrahim zaczęła interesować się aktywizmem ekologicznym, gdy zobaczyła, że jezioro Czad wysycha z powodu zmian klimatycznych. Miało to ogromny wpływ na rdzenne społeczności, których życie zależy od zasobów naturalnych. Zagraj w grę, aby zrozumieć, jak zmiany klimatyczne wpływają na zasoby naturalne.

Przygotowanie i materiały

Rozłóż na podłodze kolorowe przedmioty w trzech kolorach – np. markery, żetony i karteczki.

markery w trzech kolorach

żetony i karteczki w trzech kolorach

* Powinno być co najmniej trzy razy więcej markerów, żetonów i karteczek w każdym kolorze niż uczestników.

1. Wszyscy ustawcie się w odległości około **90 cm od siebie**. Każdy z was jest drzewem, a waszym celem jest zdobycie jak największej ilości zasobów.

2. Równomiernie rozłóżcie „zasoby drzewa” wokół graczy, tak aby zasoby były oddalone od siebie o **około 30-60 cm**. Każdy kolor oznacza jedną z trzech rzeczy, których potrzebuje drzewo: wodę, światło słoneczne, składniki odżywcze. Przyporządkuj każdej potrzebie kolor (np. niebieski = woda, żółty = światło słoneczne, czerwony = składniki odżywcze).

3 Rozpocznij grę! Każde drzewo musi – nie ruszając się z miejsca – postarać się zebrać zasoby, których potrzebuje. W każdej rundzie musisz spróbować zebrać trzy lub więcej markerów/żetonów każdego zasobu, aby uzyskać dobry wzrost. Jeśli masz dwa markery/żetony z każdego zasobu, uzyskujesz średni wzrost, a jeden lub zero markerów/żetonów z każdego koloru oznacza słaby wzrost.

4 Jeśli masz słaby wzrost przez dwie rundy gry, odpadasz.

5 Rozegraj dodatkowe rundy, wykorzystując jeden lub więcej z poniższych warunków:

- Drzewa stoją lub siedzą bliżej siebie (co oznacza większą konkurencję).
- Mniej zasobów wody (symbolizuje suszę).
- Mniejsze zasoby światła słonecznego (symbolizujące przepełnienie przestrzeni drzewami, co utrudnia wzrost młodych drzew).
- Mniejsze zasoby składników odżywczych (co oznacza słabą jakość gleby)

6 **Dyskusja**

- Co może się stać z prawdziwym drzewem, które nie może zaspokoić jednej lub więcej swoich potrzeb?
- Czy potrafisz wymienić rodzaje drzew, które mogą mieć inne potrzeby niż pozostałe?
- W jaki sposób zmiany klimatyczne mogą wpłynąć na zasoby dostępne dla drzew?
- Jak ten model wyglądałby dla ludzi? Jak zmiany klimatu wpłyną na zasoby dostępne dla ludzi? I jakie mogą być tego konsekwencje?

Czy wiesz, że?
Zmiany klimatu mogą prowadzić do zmniejszenia zasobów dostępnych dla ludzi, w tym żywności i składników odżywczych, co może powodować niedożywienie. WAGGGS opracował program, który pomaga w walce z niedożywieniem. Podejmij **wyzwanie** już dziś.

Kobieta-inspiracja
Hindou Oumarou Ibrahim

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Stwórz slajd w programie PowerPoint pokazujący zasoby i udostępnij wszystkim swój ekran. Gracze mogą rysować na ekranie, zakreślając obszar, który uznają za swój (obszar gdzie sięgają np. ich gałęzie czy korzenie) i zaznaczając „swoje" zasoby.

Inne zadania

- Hindou Oumarou Ibrahim zaangażowała się na rzecz swojej lokalnej społeczności – zapewniła wszystkim członkom i członkiniom prawo do bycia wysłuchanymi. Kontynuuj poznawanie jej pracy, wykonując zadanie „Tworzenie map społeczności" ze **strony 42.**
- Zasoby naturalne są bardzo ważne dla zwierząt i owadów, aby mogły zbudować odpowiednie dla siebie schronienie. Dowiedz się więcej o tym, jak pszczoły mogą korzystać z zasobów naturalnych, wykonując zadanie „Zbuduj swój ul" ze **strony 44.**
- Czy chcesz dowiedzieć się więcej o wpływie zmian klimatu na ludzi? Dowiedz się, jaki wpływ mają one na kobiety, wykonując zadanie „Zabierz głos w imieniu kobiet" ze **strony 40.**

Posłuchaj nauki

15 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze zrozumieją, czym jest zmiana klimatu i podzielą się swoimi odczuciami na ten temat.

Greta Thunberg jest aktywistką ekologiczną, znaną z zabierania głosu i nawoływania światowych przywódców do podjęcia działań w sprawie zmian klimatycznych. Zachęca wszystkich do słuchania ekspertów do spraw klimatu, ponieważ nauka mówi nam, co powinniśmy zrobić, aby ograniczyć skutki zmian klimatu. Przyjrzyjmy się dziś, co o klimacie mówi nam nauka.

Przygotowanie i materiały

Wydrukuj odpowiedzi do quizu (jeśli jest was dużo, wydrukuj kilka zestawów) i potnij je. Rozłóż je w całej harcówce / miejscu zbiórki.

Długopis

Papier

Q & A

Pytania i arkusze odpowiedzi strona 73-74

1. Podzielcie się na małe grupy i wymyślcie swój okrzyk.

2. Zadajcie pytanie z quizu. Rozejrzyjcie się wszyscy po harcówce/ miejscu zbiórki, aby znaleźć właściwą odpowiedź (odpowiedzi). Kiedy uznacie, że znaleźliście właściwą odpowiedź (odpowiedzi), wypowiedzcie swój okrzyk i podajcie swoją odpowiedź (odpowiedzi). Grupa, która jako pierwsza znajdzie odpowiedź na pytanie, otrzymuje punkt.

3. Grupa, która zdobędzie najwięcej punktów, wygrywa.

4 Greta często mówi o tym, że zmiany klimatu ją złoszczą. W swoich grupach stwórzcie emoji, które odzwierciedlą wasze odczucia po poznaniu tych wszystkich faktów na temat zmian klimatu. Podzielcie się z innymi swoimi odczuciami.

Czy chcesz dowiedzieć się więcej o kwestiach środowiskowych? Czy słyszałaś/słyszałeś o odznakach YUNGA Challenge? Odznaki Youth and United Nations Global Alliance (YUNGA) ukazują młodym ludziom wiele aspektów z różnych dziedzin, takich jak bioróżnorodność, zanieczyszczenie środowiska plastikiem, zapylanie roślin uprawnych, lasy, rolnictwo. **Sprawdź** je już dziś. Niektóre z nich można też znaleźć w **Centralnym Banku Pomysłów** po polsku.

Kobieta-inspiracja
Greta Thunberg

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Użyj kreatora quizów online, takiego jak na przykład Kahoot, aby przeprowadzić quiz online.

Inne zadania

- Greta Thunberg jest młodą osobą, która pasjonuje się środowiskiem i podejmowaniem działań w sprawie zmian klimatu – tak jak Ty! Kontynuuj poznawanie jej i dowiadywanie się, jak możesz pójść w jej ślady, wykonując zadanie „Odnaleźć swój głos” ze **strony 46**.
- Myśli i opinie Grety Thunberg na temat zmian klimatycznych oraz jej uczucia związane z tym problemem są czasem wyśmiewane z powodu tego, kim jest. Dowiedz się, co to znaczy być uprzywilejowanym oraz w jaki sposób możesz wykorzystać swój głos do wprowadzania większej sprawiedliwości, wykonując zadanie „Zbuduj swój ul” ze **strony 44**.
- Greta Thunberg zapoczątkowała ogólnoświatowy ruch – jest prawdziwą liderką. Sprawdź, co ludzie mówią o kobietach liderkach, wykonując zadanie „Co czyni liderkę/lidera?” ze **strony 48**.

Pestycydowe bingo

40 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze poznają Rachel Carson i jej zaangażowanie w podnoszenie świadomości na temat stosowania pestycydów i niebezpieczeństw z nimi związanych.

Rachel Carson jest dobrze znana dzięki swojej książce „Silent Spring". Została ona opublikowana w 1962 roku i wyjaśnia, w jaki sposób pestycydy szkodzą środowisku. Pestycydy to bardzo toksyczne substancje, które mogą powodować problemy zdrowotne u ludzi i szkodzić środowisku naturalnemu. Rachel wskazuje, że spadek populacji ptaków spowodowany jest właśnie stosowaniem pestycydów.

Przygotowanie i materiały

Karty do gry w bingo
na stronie 75

1. Czym są pestycydy? To produkty przeznaczone do likwidowania szkodników (owadów, zwierząt, roślin).
2. Gdzie można je znaleźć? W zespołach 4-5-osobowych przeczytajcie o różnych rodzajach pestycydów na kartach bingo.
3. Wspólnie postarajcie się znaleźć jak najwięcej przedmiotów domowych, które mogą zawierać te rodzaje pestycydów.
4. Pierwszy zespół, który znajdzie przedmioty pasujące do wszystkich typów pestycydów, wygrywa. Jeśli szybko zakończyliście zadanie, kontynuujcie je, aby odpowiedzieć na jak największą ilość pól w bingo.

5 **Dyskusja:**
W swojej książce Rachel Carson oskarżyła przemysł chemiczny o szerzenie dezinformacji na temat pestycydów, aby nie wydawały się tak niebezpieczne i aby ludzie nadal ich używali i je kupowali.

- Czy przychodzi wam do głowy jakiś inny przykład, w którym przemysł może szerzyć dezinformację (informacje nieprawdziwe lub wprowadzające odbiorcę w błąd) na temat rzeczy, które szkodzą naturze i środowisku?

6 **Dyskusja:**
Możesz wprowadzić pojęcie „greenwashing”[3], które jest strategią marketingową, mającą na celu przekonanie ludzi, że produkty i linie produkcyjne danego przedsiębiorstwa są przyjazne dla środowiska, chociaż w istocie nie są:

- Używanie obrazów związanych z ochroną środowiska (zieleń, kwiaty, natura) na opakowaniach, aby sprawić wrażenie, że są one przyjazne dla środowiska.
- Duże firmy odzieżowe, mające ogromny wpływ na środowisko, zaczynają używać „naturalnych” materiałów i szeroko to reklamować, podczas gdy nadal zużywają duże ilości paliw kopalnych, energii, wody i wyrzucają odpady bez uprzedniego ich przetworzenia.
- Znajdź swoje własne przykłady greenwashingu.

3 **Greenwashing** – „ekościema”, „zielone mydlenie oczu” czy „zielone kłamstwo” – zjawisko polegające na wywoływaniu u klientów poszukujących towarów wytworzonych zgodnie z zasadami ekologii i ochrony środowiska wrażenia, że produkt lub przedsiębiorstwo go wytwarzające są w zgodzie z naturą i ekologią.

Inne zadania

- Rachel Carson była pionierką, ponieważ zaczęła działać jako aktywistka ekologiczna już w latach 50. XX wieku. Dowiedz się, jak była traktowana jako kobieta aktywistka w tamtych czasach, wykonując zadanie „Co czyni liderkę/lidera?” ze **strony 48.**
- Inne przedmioty domowego użytku, które mogą być szkodliwe dla środowiska, to jednorazowe plastiki. Sprawdź, jak możesz przetworzyć plastikowe odpady, wykonując zadanie „Maty z plastikowych torebek” ze **strony 38.**

Dostosowanie do realizacji online / na żywo

Pracujcie zespołami w wirtualnych pokojach spotkań, aby wypełnić kartę bingo!

Kobieta-inspiracja

Rachel Carson

Spacer po parku

20 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze poznają swoje rodzime środowisko naturalne i dowiedzą się, dlaczego ważna jest jego ochrona.

Przygotowanie i materiały

Zbadaj, jakie rodzime gatunki roślin i zwierząt znajdują się w Twoim regionie, abyś mogła/mógł odpowiedzieć na pytania.

Długopis **Papier**

1. Wyjdź na spacer w okolicy miejsca zbiórki. Zapisz nazwy lub zrób zdjęcia roślin i zwierząt, które spotkasz.

2. Wymieńcie się spostrzeżeniami. Ile różnych gatunków udało Ci się zauważyć? Czy te rośliny i zwierzęta są gatunkami rodzimymi, czyli naturalnie występującymi w tym środowisku?

3. Jak myślisz, dlaczego zmniejsza się liczba rodzimych gatunków? Zrób mapę myśli.

4 Dlaczego ważne jest, aby chronić rodzime gatunki i dzikie zwierzęta? Sporządź listę powodów.

5 **Przeczytaj słowa Malaiki Vaz** (możesz je dostosować do młodszych grup wiekowych): „Miejsce, w którym ja i moja ekipa kręciliśmy film, było jednym z niewielu rezerwatów na świecie, stworzonych w celu ochrony małego, mniej lubianego gatunku, jakim jest nietoperz płatkonos podliściowy (Hipposideros hypophyllus). Aspektem, który bardzo chciałabym pogłębić w programie, jest efekt fali, jaki ochrona tych nietoperzy spowodowała w ekosystemie. Po zaprzestaniu wydobycia granitu i umożliwieniu rezerwatowi odrodzenia się po tym, roślinność zaczęła odrastać, ptaki powróciły, a ostatnio departament leśny zauważył, że większe drapieżniki, takie jak lamparty, powracają w ten region. Fakt, że maleńki nietoperz może być gatunkiem parasolowym dla siedliska innych gatunków i zagrożonej różnorodności biologicznej, jest niesamowity."

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Wybierz się na spacer przed spotkaniem. Każdy może spacerować indywidualnie. Następnie przedyskutujcie temat online.

Kobieta-inspiracja
Malaika Vaz

Notatki
Malaika Vaz pochodzi z Indii. W Indiach, należących do Regionu Azji i Pacyfiku WAGGGS, znajduje się założony w 1966 roku światowy ośrodek WAGGGS Sangam. Program Sangam koncentruje się na kulturze, przywództwie, świętowaniu różnorodności i dbaniu o zdrowie fizyczne i psychiczne.

Inne zadania
- Jednym ze sposobów, w jaki Malaika Vaz działa na rzecz ochrony gatunków i dzikiej przyrody, jest walka i zabieranie głosu na temat handlu dzikimi zwierzętami. Zapoznaj się z tym tematem, wykonując zadanie „Polowanie na handel dzikimi zwierzętami" ze **strony 50.**
- Wykorzystaj spacer wokół miejsca zbiórki do stworzenia mapy swojej okolicy i wykonaj zadanie „Tworzenie map społeczności" ze **strony 42.**
- Prawdziwym zagrożeniem dla dzikiej przyrody może być zanieczyszczenie plastikiem. Zbadaj, w jaki sposób można przetworzyć plastik, wykonując zadanie „Maty z plastikowych torebek" ze **strony 38**.

ĆWICZ SWOJĄ POSTAWĘ RÓWNOŚCI PŁCI

Dowiedz się, w jaki sposób kobiety stają się globalnymi liderkami zmian środowiskowych i podejmują działania na rzecz środowiska.

Zrealizuj zadanie z tej sekcji i dowiedz się, dlaczego dziewczęta i kobiety są bardziej dotknięte zmianami klimatycznymi.

Zmiany klimatyczne mają wpływ na równość płci – pogłębiają niekorzystną sytuację dziewcząt i kobiet.

Maty z plastikowych torebek

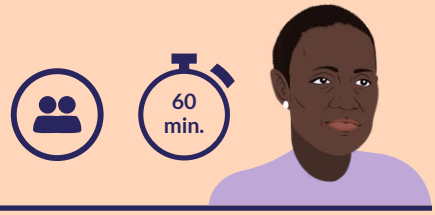

W tym zadaniu harcerki i harcerze będą kreatywnie wykorzystywać plastik, tworząc matę i odkrywając, jak kobiety mogą być twórczyniami zmian w swojej społeczności.

Isatou Ceesay zainicjowała w 1998 roku w swojej rodzinnej wiosce projekt recyklingowy pod nazwą One Plastic Bag (po polsku: Jedna plastikowa torba). Celem projektu była edukacja społeczności na temat konieczności odzyskiwania odpadów, które zazwyczaj są wyrzucane – i przekształcania ich w rzeczy przynoszące dochód. Kobiety mają potencjał do stawania się liderkami zmian w swoich gospodarstwach domowych i społecznościach. W wielu miejscach na świecie to kobiety kupują żywność dla gospodarstwa domowego.

Przygotowanie i materiały

Zrób matę z plastikowej torby i miej ją zawsze pod ręką.

Plastikowe torby (co najmniej 20 sztuk na osobę)

Kilka par nożyczek

Dzięki edukacji mogą ograniczyć ilość kupowanego plastiku jednorazowego użytku. To one wykonują większość prac domowych, decydując, co należy wyrzucić, a co można poddać recyklingowi.

Dzięki projektom społecznościowym, takim jak **One Plastic Bag**, kobiety są zachęcane do recyklingu odpadów plastikowych i edukowania swoich społeczności, by wywierały pozytywny wpływ na środowisko.

Spróbujmy stworzyć matę z plastikowych toreb.

1. Rozprostuj plastikowe torby.
2. Odetnij dolne części toreb (możesz odcinać spody kilku toreb jednocześnie).
3. Odetnij uchwyty toreb.

4. Złóż torby w paski o szerokości około 5 cm.
5. Związ pierwsze trzy paski.
6. Zacznij zaplatać torby – pleć jak warkocz.

7. Kiedy dojdziesz do końca paska, dowiąż następny pasek i kontynuuj zaplatanie.

8. Przy tworzeniu wzoru, zmień kierunek i przepleć pasek przez poprzedni warkocz, aby połączyć boki.

9. Kontynuuj zaplatanie i łączenie aż do uzyskania maty.

10. Aby zakończyć, zawiąż końcówki w węzeł i wpleć je w warkocz.

Inne zadania

- Chcesz wiedzieć więcej o upcyklingu tworzyw sztucznych? Kontynuuj poznawanie pracy Isatou Ceesay, wykonując zadanie „Zamień śmieci w skarby” ze **strony 54**.
- Podobnie jak Isatou Ceesay, pracujcie wspólnie nad zwiększaniem świadomości ekologicznej, wykonując zadanie „Strefa przyrody – magazyn przyrodniczy” ze **strony 58**.
- Isatou Ceesay była naprawdę kreatywna w poszukiwaniu rozwiązania problemu zanieczyszczenia środowiska plastikiem. Ty też możesz mieć swój własny pomysł na działania chroniące środowisko – wykonaj zadanie „Zmień zasady” ze **strony 66**.

Kobieta-inspiracja

Isatou Ceesay

Zabierz głos w imieniu kobiet

30 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze sprawdzą, jak zmiany klimatyczne wpływają na życie kobiet na całym świecie i będą ćwiczyć prowadzenie aktywnej debaty.

Jako prawniczka, **Tessa Khan** musi wiedzieć, jak dyskutować – z przekonaniem i pewnością siebie przedstawiać swoje racje. Przećwicz swoje umiejętności debatowania podczas dyskusji typu fishbowl!

Przygotowanie i materiały

Umieść informacje o ważnych kobietach wokół miejsca zbiórki.

Informacje na temat kobiet i zmian klimatycznych ze stron 10 i 11.

1. Dowiedz się, jak zmiany klimatyczne wpływają na kobiety w różnych częściach świata, podchodząc do poszczególnych kart rozmieszczonych w miejscu zbiórki i odczytując informacje.

2. Utwórzcie dwa kręgi (wewnętrzny i zewnętrzny). W kręgu wewnętrznym (fishbowl) czterech dyskutantów będzie prowadzić dyskusję, reszta drużyny ustawiona w kręgu zewnętrznym będzie tej dyskusji słuchać.

3. Temat debaty brzmi: „Czy kobiety i dziewczęta są bardziej dotknięte zmianami klimatu niż mężczyźni i chłopcy?”. Połowa dyskutantów musi być przez cały czas na „tak”, a połowa na „nie”. Nie bój się odgrywać w debacie zwolennika poglądów, z którymi się osobiście nie zgadzasz.

4. Możesz włączyć się do dyskusji w każdej chwili i po każdej ze stron. Jeśli jesteś w zewnętrznym kręgu i chcesz dołączyć do dyskusji (stać się dyskutantem), podejdź do osoby w wewnętrznym kręgu, dotknij jej ramienia i zamieńcie się miejscami. Postaraj się przynajmniej raz wejść do wewnętrznego kręgu.

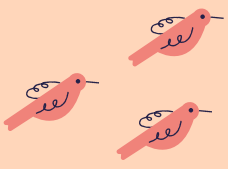

5 **Wskazówka dla kadry**:
Jeśli w pewnym momencie rozmowa się zatrzyma, możesz dla ożywienia dyskusji wykorzystać informacje:

- Kobiety spędzają każdego dnia 3 razy więcej godzin niż mężczyźni, wykonując nieodpłatną pracę w domu i opiekując się dziećmi (dbanie o dom i dzieci, przygotowanie jedzenia, przynoszenie wody itp.).

5 Kobiety zarabiają globalnie o 23% mniej niż mężczyźni.

- W skali globalnej kobiety stanowią zaledwie 13% posiadaczy ziemi rolnej.
- 2/3 dorosłych osób na świecie nieumiejących pisać i czytać to kobiety.
- 1 na 3 kobiety na świecie doświadczyła przemocy fizycznej lub seksualnej – w większości przypadków ze strony bliskiego partnera.
- Kobiety zajmują jedynie 24% miejsc w parlamentach krajów na całym świecie.

Adaptacja dla młodszych grup wiekowych
Zamiast debaty, możecie stworzyć pięciominutową sztukę. Opowiedzcie historię życia kobiety, która doświadcza zmian klimatu w swoim środowisku lokalnym.

Czy wiesz, że:
W krajach najbardziej dotkniętych zmianami klimatu susze powodują brak dostępu do czystej wody, co może mieć wpływ na higienę menstruacyjną. WAGGGS stworzył program na temat tego, jak radzić sobie z miesiączką. **Dowiedz się więcej**

Kobieta-inspiracja
Tessa Khan

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Jeśli jest was dużo, podzielcie się na mniejsze grupy, aby przeprowadzić kilka debat.

Inne zadania
- Podobnie jak Tessa Khan, możesz wykorzystać swoją umiejętność perswazji, by zażądać więcej od decydentów. Idź w jej ślady, wykonując zadanie „Rzecznictwo na rzecz zmiany" ze **strony 56.**
- Kobiety mówią głośno i domagają się, by uwzględniano ich głos w działaniach na rzecz środowiska. Sprawdź, jak możesz edukować i podnosić świadomość w zakresie takich działań, wykonując zadanie „Zamień śmieci w skarby" ze **strony 54.**

Tworzenie map społeczności

20 min.

Wykonując to zadanie harcerki i harcerze dowiedzą się, w jaki sposób mapowanie społeczności pomogło sprawić, że rdzenne kobiety zostały usłyszane.

Mapowanie społeczności to sposób tworzenia map z wykorzystaniem lokalnej i tradycyjnej wiedzy o środowisku. Hindou Oumarou Ibrahim wykorzystała tę metodę, by pomóc w rozstrzygnięciu sporów społeczności lokalnej na temat ziemi i zasobów oraz by zachować tradycyjną wiedzę o ziemi.

Przygotowanie i materiały

Wydrukuj, znajdź lub narysuj mapę swojej okolicy.

- **Długopisy**
- **Papier**
- **Mapa okolicy, w której działa drużyna**

1. Niech każdy samodzielnie narysuje mapę okolicy, w której działa drużyna.
2. Możesz wybrać się na spacer po okolicy lub (w przypadku młodszych grup wiekowych) pokazać harcerkom i harcerzom mapę okolicy i dać im chwilę na jej przestudiowanie, zapamiętanie i indywidualne odtworzenie.
3. Utwórz zespoły po 4-5 osób. Stwórzcie nową mapę, która połączy wszystkie mapy z grupy i zgromadzi całą waszą wiedzą o okolicy.
4. Jeśli pamiętasz jakieś rzeczy o okolicy, których nie umieściłaś/umieściłeś na pierwszej mapie, możesz je teraz dodać do mapy grupowej.

5 Dyskusja

- Jak wyglądało łączenie waszej wiedzy? Jak czuliście się, gromadząc wiedzę wszystkich na wspólnej mapie?
- Czy wkład każdej osoby z grupy był jednakowo doceniany?
- Czy uważasz, że Twoja perspektywa – młodej osoby, dziewczyny lub chłopaka – różni się od perspektywy innych ludzi?
- Czy kiedykolwiek znalazłaś/znalazłeś się w środowisku, w którym Twój głos nie był słyszany/ brany pod uwagę w równym stopniu jak innych?

- Zastosowanie mapowania w Czadzie podkreśliło znaczenie wiedzy kobiet dla społeczności. Hindou Oumarou Ibrahim jest przekonana, że skoro to na kobietach spoczywa obowiązek przynoszenia wody, zbierania plonów, gromadzenia tradycyjnych leków i opiekowania się bydłem, znają one i rozumieją otaczający je krajobraz jak nikt inny i mają cenną tradycyjną wiedzę, którą mogą się podzielić. W bardziej konserwatywnych społecznościach kobiety w ogóle nie wypowiadają się na forum publicznym. Prowadząc sesje mapowania specjalnie z udziałem kobiet, Ibrahim była w stanie uchwycić ich wiedzę i sprawić, by została ona uszanowana przez należących do społeczności mężczyzn.
- Zastanów się, jak spowodować, żeby w różnych sytuacjach kobiety i dziewczęta były słuchane na równi z mężczyznami?

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
To zadanie może być przeprowadzone w ten sam sposób na spotkaniu online, ale przy dużej grupie uczestniczek i uczestników pomocne będzie użycie oddzielnych pokoi na platformie internetowej, by podzielić wszystkich na mniejsze grupy.

Dla młodszych grup wiekowych
W przypadku młodszych grup wiekowych możesz poprosić uczestników o narysowanie miejsca zbiórki (boiska, lasu, harcówki), a następnie połączyć ich rysunki.

Czy wiesz, że?
Jest dla nas bardzo ważne, by dziewczęta i kobiety były zauważane i słuchane na równi z chłopcami i mężczyznami. WAGGGS wspiera obecnie 20 organizacji członkowskich w realizacji projektów dotyczących równości, zaangażowania i wzmacniania pozycji kobiet.
Dowiedz się więcej

Inne zadania
- Czy chcesz dowiedzieć się więcej o tym, jak Hindou Oumarou Ibrahim wspierała rdzenne kobiety w swojej społeczności? Pójdź jej śladem, wykonując zadanie „Opowieści społeczności" ze **strony 60**.
- Dowiedz się, jak możesz wspierać kobiety, by ich głos był słyszalny i podnosić świadomość działań na rzecz środowiska, wykonując zadanie „Zamień śmieci w skarby" ze **strony 54**.
- Kontynuuj odkrywanie wyzwań środowiskowych w Twojej okolicy, wykonując zadanie „Strefa przyrody – magazyn przyrodniczy" on **strony 58.**

Kobieta-inspiracja
Hindou Oumarou Ibrahim

Zbuduj swój ul

20 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze poznają pojęcie przywilejów i dowiedzą się, jak wypowiadanie się w danym temacie i współpraca mogą prowadzić do większej równości.

Przygotowanie i materiały

Wydrukuj wszystkie materiały

2 kostki

Symbole (narysowane lub wydrukowane) poszczególnych materiałów: ziemi, wody, pyłku, słońca i pszczół robotnic.

1 Wybierz materiał, którego potrzebujesz.

2 Musicie przynieść materiały naturalne, aby zbudować ule. Waszym celem jest zbudowanie jak największej liczby uli w ciągu 15 minut.

3 Za każdym razem, gdy rzucasz kostką, możesz zbierać konkretne naturalne materiały w zależności od liczby oczek, która wypadła:

- 1: Wybierz materiał, którego potrzebujesz
- 2: Ziemia
- 3: Woda
- 4: Pyłek
- 5: Słońce
- 6: Pszczoły robotnice

4 Aby zbudować ściany ula, potrzebujesz:
2 Pszczoły robotnice
1 Słońce
1 Pyłek kwiatowy
1 Woda
1 Ziemia

5 Jeden z graczy, wybrany losowo, będzie królową pszczół. Ten gracz może rzucać kostką dwa razy w każdej turze i otrzymuje dwa razy więcej zasobów.

6 Grajcie przez 15 minut i policzcie swoje ule. Ile ich macie? Jeśli kilka grup grało w tym samym czasie, porównajcie swoje wyniki.

7 **Dyskusja:**

- Czy budowaliście ule indywidualnie, czy wszyscy razem?
- Jeśli budowaliście ule pojedynczo, kto zrobił ich najwięcej? Czy była to królowa pszczół? Dlaczego?
- Jeśli budowaliście ule wszyscy razem, czy od początku wiedzieliście, że możecie współpracować, aby uzyskać większą liczbę uli, czy też zajęło wam to trochę czasu? Dlaczego?
- Jeden z graczy w tej grze miał ten przywilej, że mógł wykonywać dwa razy więcej rzutów kostką niż inni. Jeśli współpracowałby z całą grupą, jego przywilej byłby korzystny dla wszystkich. Jeśli grałby na własną rękę, dawałoby mu to ogromną przewagę nad innymi.

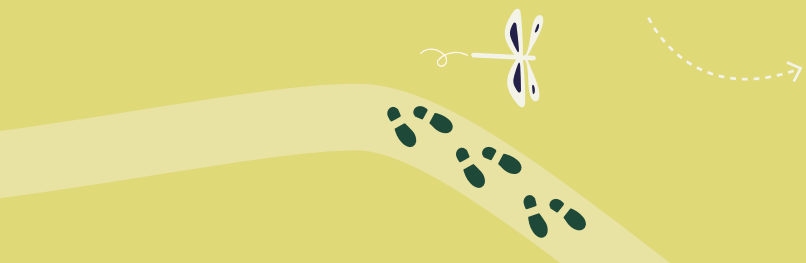

8 **Refleksja:**

- Bezpośrednia i pośrednia dyskryminacja kobiet i dziewcząt nadal istnieje na całym świecie. Oznacza to, że tak jak większość graczy w tej grze, mogą one mieć mniej zasobów, mniej możliwości i mniej wolności niż mężczyźni i chłopcy.
- Kiedy niektórzy ludzie znajdują się w niekorzystnej sytuacji społecznej (np. ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne itp.), naszym zadaniem jest zabrać głos. Pracując razem i poruszając ten temat, wypowiadając na głos swoje racje, możemy zmniejszyć tę przepaść i zapewnić ludziom równe prawa i możliwości.
- Leydy założyła grupę kobiet o nazwie „Colectivo Maya", której celem było wzmacnianie głosu kobiet w społeczności pszczelarskiej, aby żadna decyzja nie została podjęta bez ich udziału.

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Podczas gry na żywo można posługiwać się wydrukowanymi obrazkami lub symbolami poszczególnych materiałów. Podczas gry online zaleca się stosowanie wirtualnej tablicy, na której można rysować lub pisać, jakie materiały są zabierane z puli oraz rysować budowane ule.

Czy wiesz, że?
Zachęcanie skautek i skautów z różnych krajów do spotkań, wspólnej pracy i wzajemnego wspierania się jest dla nas bardzo ważne. WAGGGS prowadzi programy wymiany pomiędzy organizacjami skautowymi z różnych krajów. Youth Exchange South to South (YESS) Girls' Movement to międzynarodowy program WAGGGS, polegający na organizowaniu wymiany dla skautek i skautów. Dowiedz się więcej

Inne zadania

- Czy chcesz dowiedzieć się więcej o ekosystemach w Twojej okolicy i o tym, jak możesz je chronić? Kontynuuj wędrówkę śladami Leydy Pech, wykonując zadanie „Strefa przyrody – magazyn przyrodniczy" ze **strony 58**.
- Dowiedz się, jak możesz wesprzeć w walce ze zmianami klimatu innych ludzi – zwłaszcza tych mniej uprzywilejowanych od ciebie. Wykonaj zadanie „Opowieści społeczności" ze **strony 60**.
- Użyj swojego głosu, wypowiedz się, podziel się z innymi refleksją: dlaczego kochasz środowisko i dlaczego trzeba je chronić, wykonując zadanie „Kreatywność – wyraź siebie" ze **strony 62.**

Kobieta-inspiracja
Leydy Pech

Odnaleźć swój głos

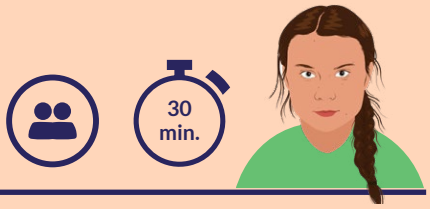

W tym zadaniu harcerki i harcerze dowiedzą się, że mają prawo być wysłuchani i traktowani poważnie, a także rozwiną swoją pewność siebie jako liderki i liderzy środowiskowi.

Greta miała zaledwie 15 lat, kiedy zaczęła publicznie dzielić się swoimi przemyśleniami na temat zmian klimatu. Jednym z jej największych wyzwań było to, żeby dorośli traktowali ją poważnie. Ze względu na jej wiek, fakt, że jest dziewczyną i że ma autyzm, wiele osób uważało i nadal uważa, że jest manipulowana i nie może mieć własnego zdania. Młodzi ludzie często czują, że ich myśli i opinie nie są traktowane poważnie.

Przygotowanie i materiały

- **Papier**
- **Długopisy**
- **Coś do nagrania filmu (aparat, kamera, telefon)**
- **Kartki z prawami dziecka artykuły 3, 12, 13 i 14 na stronie 76**

1. Pomyśl o chwili, kiedy podzieliłaś/podzieliłeś się pomysłem lub opinią, która nie została potraktowana poważnie. Jak się wtedy czułaś/czułeś?
2. Zastanów się nad tym pytaniem, a następnie zapisz na kartce, jak się czułaś/czułeś. Pracując w małych grupach, jeśli czujecie się komfortowo, podzielcie się swoimi przemyśleniami w zespołach i wysłuchajcie przemyśleń innych.
3. Czy są jakieś podobieństwa w odczuciach uczestników ćwiczenia? Czy któraś z osób w grupie czuła, że zawsze była wysłuchiwana i traktowana poważnie? Przedyskutuj, dlaczego uważasz, że myśli i opinie dzieci i młodzieży nie zawsze są traktowane poważnie.
4. Czy wiesz, że dziecko ma prawo do posiadania własnych myśli i opinii oraz swobodnego ich wyrażania? Prawa Dziecka Organizacji Narodów Zjednoczonych wyjaśniają, w jaki sposób należy traktować dzieci i młodzież.
5. W grupach przeczytajcie o Prawach Dziecka, spójrzcie na artykuły 3, 12, 13 i 14, które odnoszą się do głosu dziecka i wyrażania jego opinii i przekonań.

6. Prawa te pokazują, że dorośli powinni nie tylko słuchać dzieci, ale także poważnie traktować ich zdanie.

7. Przedyskutujcie w grupie, jak się teraz czujecie, znając te prawa.

8. Gdybyś mogła/mógł cofnąć się w czasie i powiedzieć „sobie sprzed lat", że twoim prawem jest być wysłuchaną/wysłuchanym i traktowaną/traktowanym poważnie, co byś powiedziała/powiedział?

9. Napisz list lub nagraj filmik do siebie samej/samego z tamtego okresu, zachęcający do odwagi i pewności siebie oraz zabierania głosu, wyrażania własnego zdania i bycia głosem przyszłości.

10. Pomyśl o rzeczach, które wcześniej martwiły cię w związku z wyrażaniem na forum swojego zdania. Jak możesz je zmienić w mocne strony? Pomóż „sobie sprzed lat" zrozumieć, że młodzi ludzie – dziewczęta i chłopcy – mogą mieć silny głos, tak jak Greta.

11. Podziel się swoim listem lub nagraniem wideo z innymi, aby nauczyli się zabierać głos – ponieważ dziecko ma prawo być wysłuchane i traktowane poważnie.

Kobieta-inspiracja
Greta Thunberg

Czy wiesz, że?
W działaniach na rzecz środowiska, podobnie jak w każdym innym aspekcie życia, bycie sobą jest Twoją największą siłą. Od 2013 roku WAGGGS wsparł ponad 6,5 miliona młodych ludzi w ponad 125 krajach, docierając do nich z programem Free Being Me (po polsku: Dobrze być sobą), który porusza temat stereotypu piękna, akceptacji własnego ciała i wyglądu oraz poczucia własnej wartości. Tutaj możesz przeczytać o propozycji Free Being Me **po angielsku**.

W Centralnym Banku Pomysłów znaleźć można też materiały po polsku: **7-10 lat** / **11-14 lat**

O propozycji **Dobrze być sobą** w ZHP można także poczytać w intranecie na stronie: **link**

Inne zadania
- Pomysł Grety na strajk dla klimatu był zarówno bardzo prosty, jak i bardzo kreatywny. Idź w jej ślady i znajdź swój własny kreatywny pomysł, wykonując zadanie „Zmień zasady" ze **strony 66**.
- Podobnie jak Greta wymagaj więcej od swojego rządu. Wykonaj zadanie „Rzecznictwo na rzecz zmiany" ze **strony 56.**

Co czyni liderkę/lidera?

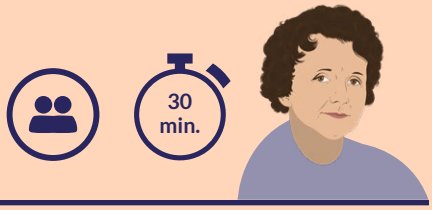

Wykonując to zadanie harcerki i harcerze sprawdzą, w jaki sposób język może być wykorzystywany do tworzenia uprzedzeń wobec osób, które wprowadzają zmiany – i jak to zjawisko w nieproporcjonalnie dużym stopniu dotyka kobiety.

Przygotowanie i materiały

Tablica lub papier do flipchartu

Lista negatywnych słów często używanych do opisania Rachel Carson

Rachel Carson jest znana ze swojej książki „Silent Spring", w której opisała szkodliwość stosowania pestycydów oraz to, jak my – jako jednostki i społeczności – jesteśmy ściśle związani ze środowiskiem.
W niektórych kręgach książka ta została bardzo dobrze przyjęta, inni natomiast uznali Rachel Carson za „kobietę histeryczną" i „nadmiernie emocjonalną".

1. Podzielcie się na dwa zespoły.
2. Zespół A przyjrzy się cytatom użytym do opisania Rachel Carson. Musi wybrać kilka słów lub cytatów i odegrać scenki z ich użyciem przed zespołem B. Nie może pokazać cytatów zespołowi B – nie powinni oni wiedzieć, jaki jest temat.
3. Zespół B będzie próbować odgadnąć, co zespół A naśladuje/odgrywa.
4. Zespół B może używać wyłącznie słów, które oceniają pozytywnie. Na przykład jeśli zespół A odgrywa scenkę, w której kobieta boi się robaków i ktoś śmieje się z tego, zespół B może zgadnąć, że kobieta jest ostrożna, że kocha robaki i nie chce ich skrzywdzić itp.
5. Po tym, jak zespół B mniej więcej odgadnie, co naśladował zespół A, porównujemy odpowiedzi zespołu B i cytat, który odgrywał zespół.

6 Czy uważacie, że są to bardzo różne rzeczy, czy po prostu różne spojrzenia na tę samą rzecz?

7 Używając pojęć, które pojawiły się w ćwiczeniu, spróbujcie zamienić wszystkie cytaty i negatywne słowa użyte do opisania Rachel Carson na pozytywne.

8 **Refleksja:**
Czy kiedykolwiek zostałaś/zostałeś nazwana/nazwany jednym z tych negatywnych określeń?
✎ Jak myślisz, które z pozytywnych cech już posiadasz, a które chciałabyś/chciałbyś rozwinąć?

Słowa i cytaty

Radykalna

Emocjonalna

Nielojalna

Histeryczna

Pseudonaukowiec

„Co do owadów, czyż to nie typowo babskie przestraszyć się na śmierć kilku małych robaczków."

Była krytykowana za swoje „emocjonalne i niepoprawne wybuchy".

Jej argumenty zostały opisane jako „niesprawiedliwe, jednostronne i histerycznie przesadzone".

Jej zaangażowanie na rzecz środowiska opisywano jako „mistyczne przywiązanie do równowagi w przyrodzie".

Krytycy zastanawiali się, dlaczego „stara panna tak bardzo przejmuje się genetyką".

Czy wiesz, że?
Rachel Carson była znieważana, ponieważ była kobietą. Od 2011 roku skautki i skauci na całym świecie walczą z przemocą wobec kobiet i dziewcząt prowadząc badania, edukując, podnosząc świadomość i inicjując służbę i działania społeczne. **Czy przyłączysz się do nich?**

Kobieta-inspiracja
Rachel Carson

Inne zadania
Rachel Carson była źle traktowana przez media i naukowców płci męskiej. Ale to jej nie zniechęciło!

✎ Pójdź w jej ślady, wykonując zadanie „Kreatywność – wyraź siebie" ze **strony 62**.

✎ Kobiety i dziewczęta są często zniechęcane do podejmowania działań lub do bycia liderkami, ale Ty możesz to zmienić i działać. Wymyśl kreatywne sposoby działania na rzecz środowiska, wykonując zadanie „Zmień zasady" ze **strony 66**.

✎ Rachel Carson była pisarką. Zbadaj, w jaki jeszcze inny sposób możesz podzielić się swoją wiedzą i podnosić świadomość ekologiczną, wykonując zadanie „Filmy o dzikiej przyrodzie" ze **strony 64.**

Polowanie na handel dzikimi zwierzętami

30 Mins

W tym zadaniu harcerki i harcerze dowiedzą się, dlaczego handel dzikimi zwierzętami jest niebezpieczny dla naszego ekosystemu i poznają rolę, jaką mogą odegrać w ochronie dzikich zwierząt.

Malaika Vaz jest pasjonatką ochrony zagrożonych gatunków i zapobiegania handlowi dzikimi zwierzętami. Handel dzikimi zwierzętami ma poważny wpływ na ochronę dzikiej przyrody. Spożywanie mięsa dzikich zwierząt lub używanie ich do wyrobu biżuterii, środków leczniczych czy jako trofeów jest nadal popularne w wielu częściach świata.

Czy uda Ci się odnaleźć trasę handlarzy i powstrzymać ich nielegalny biznes?

1 To jest historia typu „wybierz swoją własną przygodę". Wybierz, gdzie chcesz iść i znajdź odpowiednią kartę, aby zdecydować o swoim następnym kroku. Każda karta zawiera decyzje do wyboru i wskazuje następną kartę, którą należy znaleźć.

Przygotowanie i materiały

Wydrukuj karty z historią, umieść numer na drugiej stronie karty i ukryj je w harcówce/miejscu zbiórki.

Wybierz swoją kartę ze stron 77-78

2 Twoja podróż zaczyna się w wiosce Pran. Słyszałaś/słyszałeś, że przechodzą tędy osoby, które handlują dzikimi zwierzętami. Od czego zaczniesz swoje śledztwo?

- Na poczcie > Znajdź kartę 1
- W lokalnej kawiarni > Znajdź kartę 2

zuchy, harcerki i harcerze | harcerki i harcerze oraz harcerki i harcerze starsi | harcerki i harcerze starsi oraz wędrowniczki i wędrownicy

3 Dyskusja:

- Czy udało Ci się znaleźć handlarki i handlarzy? Czy było to łatwe czy trudne?
- W grze niektóre postacie nie potraktowały cię poważnie, ponieważ uważały, że handel dzikimi zwierzętami nie powinien być problemem, którym młodzi ludzie w ogóle powinni się przejmować i podejmować działania, by coś zmienić.
- Całą drużyną znajdźcie pięć argumentów, których moglibyście użyć, gdyby ktoś powiedział wam, że młodzi ludzie nie mogą podejmować działań na rzecz środowiska.

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Przejdźcie przez historię online bez fizycznego szukania kolejnej karty.

Notatki:
Czyż ta gra nie była pełna akcji? Wspaniałym miejscem do przeżywania przygód jest Our Chalet, pierwszy światowy ośrodek WAGGGS, położony wysoko w Alpach Szwajcarskich. Od 1932 roku Our Chalet umożliwia nawiązywanie międzynarodowych przyjaźni, przygodę i dobrą zabawę. Our Chalet jest otwarte dla grup, rodzin i osób indywidualnych, które chcą tu przenocować, wpaść na jeden dzień lub uczestniczyć w jednym z wielu międzynarodowych programów WAGGGS.

Inne zadania
- Nadal interesujesz się ochroną dzikiej przyrody? Kontynuuj poznawanie pracy Malaiki Vaz, wykonując zadanie „Filmy o dzikiej przyrodzie" ze **strony 64**.
- Niektórzy ludzie są bardziej niż inni zależni od dzikiej przyrody i zasobów naturalnych. Postaw się na ich miejscu, wykonując zadanie „Opowieści społeczności" ze **strony 60**.
- Bądź kreatywna/kreatywny i podziel się tym, dlaczego kochasz przyrodę i dlaczego trzeba ją chronić, wykonując zadanie „Kreatywność – wyraź siebie" ze **strony 62.**

Kobieta-inspiracja
Malaika Vaz

PODEJMIJ DZIAŁANIE

Zidentyfikuj sposoby wprowadzania zmian w swojej społeczności, zbierz swoje zasoby i podejmij działania przeciwko zmianom klimatycznym.

Zostań jedną z osób,
które podejmą działanie!
Zostań liderką i liderem zmian,
wykonując zadanie z tej sekcji.

Zamień śmieci w skarby

30 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze dowiedzą się, jak przekształcić plastikowe odpady w użyteczne i piękne przedmioty, a także będą mieli okazję do podniesienia świadomości i zebrania środków na Fundusz Dnia Myśli Braterskiej.

Przygotowanie i materiały

Plastik jednorazowego użytku (może to być plastik zebrany w ramach zadania „Plastik jednorazowego użytku w naszym życiu" lub specjalnie do tego zadania).

1. Jeśli wykonaliście zadanie „Maty z plastikowych torebek", możesz wykorzystać przy tym zadaniu matę, którą zrobiliście.

2. Wykorzystaj zebrane plastikowe przedmioty jednorazowego użytku do zrobienia czegoś, co może być używane wielokrotnie lub co będzie miało wartość estetyczną – będzie skarbem, ozdobą. Poszukajcie w internecie. Znajdźcie coś, co cała wasza drużyna chciałaby zrobić. Pamiętajcie, że macie wykorzystać już użyty plastik – nie kupujcie nowego. Może to być np.:
   - przekształcenie plastikowych butelek w doniczki
   - stworzenie dzwonków (dzwoniących na wietrze) z recyklingu
   - stworzenie karmnika dla ptaków z plastikowych butelek
   - przerobienie plastikowych nakrętek na magnesy
   - przekształcenie plastikowych toreb i opakowań w ozdobne lampki (np. z pomponami).

3. Isatou Ceesay wykorzystała upcykling plastiku jako sposób na stworzenie miejsc pracy w swojej lokalnej społeczności, edukację kobiet, zwiększenie świadomości na temat odpadów plastikowych i ich negatywnego wpływu na środowisko.

4. Przedyskutujcie w gronie drużyny, jak możecie pójść w jej ślady i wspólnie zdecydujcie, w jaki sposób wykorzystacie przedmioty z plastikowych odpadów, aby edukować innych na ten temat.

5 Sprzedajcie swoje przedmioty w celach zarobkowych i prześlijcie zebrane pieniądze na Fundusz Dnia Myśli Braterskiej (patrz strona 8).

Czy wiesz, że? Połowa wszystkich produkowanych tworzyw sztucznych jest przeznaczona do jednorazowego użytku – a następnie wyrzucana.

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Uczestnicy mogą wspólnie zdecydować online, jakie przedmioty będą wykonywać, a następnie wykonać je samodzielnie w domu.

Kobieta-inspiracja
Isatou Ceesay

Rzecznictwo na rzecz zmiany

30 min.

W tym zadaniu harcerki i harcerze podejmą działania zapobiegające zmianom klimatu i będą się domagać od decydentów prowadzenia dalszych działań na rzecz środowiska.

Tessa Khan wierzy, że władze państwowe i lokalne mają obowiązek wykorzystać swoją wiedzę i władzę, aby pomóc swoim obywatelkom i obywatelom oraz walczyć ze zmianami klimatu. Podejmijcie działania, pisząc list do ważnych osób w waszych społecznościach i osób decyzyjnych. Przekażcie im swoje pomysły na temat lokalnych działań, jakie można podjąć wobec zmian klimatycznych.

Przygotowanie i materiały

W zależności od czasu i dostępu do informacji podczas zbiórki możecie w ramach przygotowań zrobić rozeznanie na temat problemów środowiska lokalnego.

Ustalcie, gdzie należy wysłać list. Można to zrobić przed lub po zbiórce.

- **Papier**
- **Długopisy**
- **Adresy osób ważnych i decydentów**
- **Fakty na temat zmian klimatu**
- **Szablon listu ze strony 79**

1. Wybierz problem, który ma wpływ na Twoje lokalne środowisko. Niektóre przykłady problemów to: niska jakość wody, wylesianie, usługi związane ze śmieciami, praktyki rolnicze lub cokolwiek innego, co Twoim zdaniem jest ważne.

2. Zbadaj temat i wykorzystaj wiedzę, którą zdobyłaś/zdobyłeś podczas obchodów Światowego Dnia Myśli Braterskiej, aby dowiedzieć się, jak ten problem wpływa na Twoje lokalne środowisko.

3. Przedyskutujcie, jakie zmiany są najbardziej możliwe do wprowadzenia i zdecydujcie, do władz którego szczebla napiszecie list (lokalnego, regionalnego czy krajowego).

4. Napiszcie list do wybranego przez siebie urzędnika państwowego/ osoby wpływowej, wykorzystując fakty, które udało się wam ustalić. Poproście tę osobę o wprowadzenie zmian, które pomogłyby środowisku i ludziom, którzy w nim żyją. Pamiętajcie, aby uzasadnić, dlaczego uważacie, że jest to ważne. Możecie dostosować i wykorzystać wzór listu ze strony 79. Szablon ten został napisany tak, aby był odpowiedni dla młodszych grup wiekowych. Nie wahajcie się dostosować go do wieku i potrzeb swojej drużyny.

5. Jeśli chcesz zrobić coś więcej, możesz podzielić się swoim listem z innymi członkami społeczności lokalnej i poprosić, by włączyli się w twoje działanie, pisząc podobne listy.

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Harcerki i harcerze mogą stworzyć wirtualne zespoły, w których podyskutują o tym, co zaobserwowali podczas rozeznania i badania tematu przeprowadzonego przed zbiórką. Mogą porozmawiać o tym, jak napisać przekonujący list i gdzie go wysłać. Mogą również podzielić się swoimi listami ze sobą nawzajem i wypracować argumenty, jakich można użyć, by wzmocnić ich przekaz.

Kobieta-inspiracja
Tessa Khan

Strefa przyrody – magazyn przyrodniczy

45 min.

harcerki i harcerze starsi oraz wędrowniczki i wędrownicy

harcerki i harcerze oraz harcerki i harcerze starsi

zuchy, harcerki i harcerze

W tym zadaniu harcerki i harcerze poznają swoje lokalne środowisko, florę i faunę oraz ich wartość jako zróżnicowanego ekosystemu. Będą pracować w grupie nad stworzeniem magazynu przyrodniczego, którym podzielą się z innymi.

Lokalna społeczność, w której żyła Leydy Pech polegała na zdrowych pszczołach, które przyczyniały się do prawidłowego funkcjonowania lasu, tak jak nasze lokalne ptaki, zwierzęta i owady polegają na lokalnych roślinach i kwiatach, dzięki którym mogą się zdrowo rozwijać. Wszystko w świecie natury jest ze sobą połączone – i jeśli będziemy pracować razem, możemy lepiej zrozumieć i chronić nasze rodzime gatunki. Wspólnie stworzymy magazyn przyrodniczy „Strefa przyrody" i będziemy zwiększać świadomość ludzi na temat siedlisk naturalnych.

Przygotowanie i materiały

W gronie kadry poszukajcie informacji dotyczących lokalnej flory, fauny i środowiska naturalnego, aby wesprzeć harcerki i harcerzy w realizacji zadania.

Papier **Długopisy** **Ołówki**

1. Z drużyną odkryjcie dzikie miejsca w swojej okolicy, takie jak las czy park. Jeśli nie uda wam się pójść na spacer, możecie zrobić rozeznanie, posługując się informacjami zaczerpniętymi z internetu lub porozmawiać z lokalnymi ekspertami. W parach lub zastępach podzielcie się terenem lub elementami środowiska naturalnego. Jeden zastęp mógłby skupić się na roślinach, inny na ptakach, jeszcze inny na owadach itd.

Zanotujcie różne nazwy roślin, kwiatów, traw, ptaków, zwierząt i owadów, które zauważyliście. Zróbcie zdjęcia lub narysujcie szkice, aby zapisać swoje obserwacje. Szkice te mogą wam pomóc w identyfikacji zwierząt i roślin, których nazw nie znacie.

2. Zbierzcie razem wszystkie szkice i zdjęcia i omówcie różnorodność rzeczy, które widzieliście.

3. Przedyskutujcie to, czego się nauczyliście o swoim środowisku lokalnym dzięki wykonaniu tego ćwiczenia. Zastanówcie się, czego jeszcze możecie się dowiedzieć o roślinach, owadach, ptakach i zwierzętach, które zauważyliście. Czego potrzebują od siedliska, w którym żyją, aby dobrze się rozwijać? Jak te gatunki są ze sobą powiązane? Czy zaobserwowaliście coś, co im zagraża?

4 Zaplanujcie drużyną, w jaki sposób możecie podzielić się z innymi tym, czego się nauczyliście, aby zainspirować ich do dbania o swoje lokalne środowisko. Ustalcie, do jakiej grupy odbiorców będziecie chcieli dotrzeć – może to być szkoła, społeczność lokalna, inna drużyna czy gromada, rodzina mieszkająca w okolicy.

5 Stwórzcie magazyn (gazetę) „Strefa przyrody" skierowany do tej grupy społecznej i przekażcie jej wasz materiał. Możecie do niego dodać grę, przewodnik lub inny element zachęcający do działania i pogłębiania wiedzy. Postawcie czytelnikom wyzwania, wezwijcie do działania. Niech wasz magazyn wskaże konkretne pomysły, jak można połączyć siły, wspólnie działając na rzecz ochrony tych specjalnych siedlisk, które są miejscem życia różnych gatunków roślin i zwierząt.

6 **Dyskusja**

Jakie są korzyści z wykonania tego zadania całą drużyną?

- W jaki sposób wspólna praca pomogła w zebraniu informacji? Jak wykorzystaliście różne umiejętności, które posiada każda/każdy z was, by stworzyć wasz magazyn?
- Czy warto było mieć różne punkty widzenia? Czy członkinie i członkowie drużyny mieli podobne przemyślenia na temat wartości środowiska dla społeczności? Jeśli tak, to dlaczego?

Kobieta-inspiracja
Leydy Pech

Opowieści społeczności

W tym zadaniu harcerki i harcerze postawią się w sytuacji rdzennych lub odosobnionych społeczności, aby zrozumieć, w jaki sposób zmiany klimatu wpływają na nie.

Hindou Oumarou Ibrahim widziała, jak wysychanie jeziora Czad bezpośrednio wpływa na rdzennych mieszkańców, w szczególności na społeczność Mbororo. Obserwowanie tego zjawiska zainspirowało ją do podjęcia działań na rzecz środowiska.

Przygotowanie i materiały

Informacje o typowych roślinach występujących w Twojej okolicy oraz o tym, czy są one rodzime czy inwazyjne.

1. Podzielcie się na małe zespoły, składające się z 3-5 osób.
2. Czy potraficie wymienić rdzennych mieszkańców i społeczności w waszej okolicy lub kraju? Jeśli nie, pomyślcie o odległych społecznościach lub ludziach, którzy żyją w zupełnie inny sposób niż wy.
3. W swoich zespołach stwórzcie profil dziewczyny/chłopaka z wybranej przez was społeczności. Jak ma na imię? Ile ma lat? Gdzie mieszka? Jakie ma marzenia i ambicje? Jakie są jej/jego cechy charakteru?
4. Wybierzcie trzy wydarzenia naturalne, które mogą się wydarzyć w waszym miejscu zamieszkania z powodu zmian klimatycznych. Mogą to być: fala upałów, fala zimna, tornado, osunięcie się ziemi, ulewa, tsunami, susza, śnieżyca, pożar, powódź, cyklon, huragan itp.

5 Stwórzcie 5-minutową scenkę o historii życia wybranej osoby. Zastanówcie się, jak możecie wbudować w swoją wymyśloną historię takie wydarzenia. Jaki będzie ich wpływ na życie bohaterki/bohatera oraz na innych ludzi? W jaki sposób lokalna społeczność mogłaby przezwyciężać trudności w innowacyjny sposób.

6 Odegrajcie swoje przedstawienie przed szerszą grupą odbiorców.

7 Po tym, jak wszyscy zaprezentują swoje scenki, znajdźcie trzy rzeczy, które możecie zrobić razem, aby wesprzeć i dowiedzieć się więcej o – i od – społeczności, z której pochodzą bohaterowie waszych opowieści.

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Zamiast tworzyć scenkę/sztukę, możecie wspólnie ułożyć historię i poprosić jedną osobę z zespołu, żeby ją opowiedziała.

Kobieta-inspiracja
Hindou Oumarou Ibrahim

Notatki
Kusafiri jest piątym światowym ośrodkiem WAGGGS. Kusafiri w języku suahili oznacza „podróżować", a sam ośrodek jest ośrodkiem wędrownym, co oznacza, że „podróżuje" po regionie Afryki, zmieniając lokalizację organizowanych wydarzeń. Jest to doskonała okazja, aby zanurzyć się w kulturze danego miejsca, dowiedzieć się czegoś o sobie i zbudować więź z innymi.

Kreatywność – wyraź siebie

W tym zadaniu harcerki i harcerze będą mogli wyrazić siebie w kreatywny sposób, aby pokazać, jak mogą być liderkami i liderami zmian i podejmować działania na rzecz bardziej przyjaznej dla środowiska przyszłości.

Rachel była utalentowaną pisarką przyrodniczą. Nadszedł czas, abyś i Ty użyła/użył swojej kreatywności, aby zmienić coś wokół siebie!

Przygotowanie i materiały

Różne kreatywne materiały własnego wyboru

1. Wykorzystaj swoje zdolności twórcze, aby pokazać, co sądzisz i co czujesz względem środowiska i zmian klimatu.
2. Tak jak Rachel Carson, możesz napisać opowiadanie albo stworzyć piosenkę, namalować obraz lub napisać sztukę teatralną czy krótkie przedstawienie.
3. Opowiedz historię o tym, jak świat wygląda teraz i co musi się zmienić, aby przyszłość była zrównoważona oraz jaką rolę w tej przyszłości mogą odegrać młodzi ludzie.
4. Uwzględnij siebie w tym utworze, pokazując, w jaki sposób to Ty jesteś twórczynią/twórcą zmian w swojej historii i jaką możesz odegrać rolę w budowaniu lepszej przyszłości.

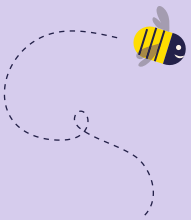

5 Kiedy już ukończysz swoje dzieło, pokaż je innym – jeśli czujesz się z tym komfortowo.

6 Wspólnie całą drużyną zdecydujcie, co moglibyście zrobić ze swoimi pracami, aby zainspirować i zmobilizować innych ludzi do podjęcia działań razem z wami.

7 Możecie zorganizować wystawę lub pokaz dla ludzi z lokalnej społeczności, sprzedać swoje dzieła, opublikować je w internecie itp. Potraktujcie to jako okazję do podjęcia zobowiązania, że będziecie tworzyć lepszą, bardziej przyjazną środowisku przyszłość.

Kobieta-inspiracja
Rachel Carson

Filmy o dzikiej przyrodzie

30 Mins

W tym zadaniu harcerki i harcerze nauczą się, jak prezentować informacje o zagrożonych gatunkach i opowiadać się za ich ochroną.

Malaika Vaz jest odkrywczynią i twórczynią filmów o dzikiej przyrodzie. Jej pasją jest tworzenie filmów dokumentalnych o zwierzętach, zwłaszcza o gatunkach zagrożonych wyginięciem. Czy kiedykolwiek myślisz o małych i całkiem niepopularnych zwierzętach, które nas otaczają? Są one bardzo ważne dla naszego ekosystemu. Niestety, często są pomijane, a niektóre z nich są w niebezpieczeństwie!

Przygotowanie i materiały

Przygotuj kilka propozycji zagrożonych gatunków zwierząt, które można sfilmować

Aparat fotograficzny/ telefon/ kamera lub plakat

1. Wyjdź poza harcówkę lub zorganizuj zbiórkę na świeżym powietrzu.
2. Znajdź małe rodzime stworzenie – na przykład owada lub ptaka – które zasługuje na uznanie i ochronę.
3. Obserwuj je przez chwilę.
4. Filmuj je, gdy robi różne rzeczy lub obserwuj przez kilka minut.

5 Dlaczego wybrałeś to zwierzę? Dlaczego jest ono ważne?

6 Czy potrafisz sobie wyobrazić, co mogłoby narazić to zwierzę na niebezpieczeństwo?

7 Pokażcie swoje filmy i wyjaśnijcie, dlaczego wybraliście właśnie to zwierzę.

8 Czy filmy zmieniły Twoje poglądy na temat tych zwierząt? Czy uważasz, że ważne jest filmowanie dzikich zwierząt w ich naturalnym środowisku?

9 Zróbcie kolejny krok – przekształćcie swój film w krótki dokument, wyjaśniający, dlaczego to zwierzę jest ważne, czy jest zagrożone i dlaczego powinniśmy je kochać i chronić.

Notatki
Jeśli nie masz aparatu fotograficznego, kamery czy telefonu – możesz zrobić nagranie audio lub plakat.

Kobieta-inspiracja
Malaika Vaz

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
Możesz dostosować to zadanie do młodszych uczestników, prosząc ich o narysowanie wybranego przez nich zwierzęcia, wyobrażenie sobie, co mogłoby mu zagrażać oraz wymienienie kilku powodów, dla których kochają to zwierzę i dlaczego powinniśmy je chronić.

Zmień zasady

W tym zadaniu harcerki i harcerze będą szukać kreatywnych sposobów na podjęcie działań związanych ze zmianami klimatu.

Pomysł Grety na wezwanie do bardziej zdecydowanych działań na rzecz klimatu był prosty: postanowiła raz w tygodniu nie iść do szkoły i protestować przed szwedzkim parlamentem, trzymając transparent z napisem „Strajk szkolny na rzecz klimatu".

Jej sposób protestowania nie wymagał wielkich nakładów organizacyjnych ani finansowych, ale był kreatywny, prowokacyjny i łatwy do odtworzenia. W końcu przyłączyły się do niego miliony młodych ludzi na całym świecie.

Powiedziała kiedyś: „**Nie możemy uratować świata, grając według zasad, ponieważ zasady muszą zostać zmienione**". Zobaczmy, jak możesz zmienić te zasady.

Przygotowanie i materiały

Wydrukuj lub narysuj kartki z „pomysłami" i „wpływami" – tak, aby na każdą osobę przypadła przynajmniej jedna kartka.

3 pojemniki

kartki papieru z „pomysłami", „wpływami" i „co by było gdyby" na stronach 80-81

1. Utwórzcie dwie grupy. Jedna grupa wybiera kartkę z pudełka „pomysły", a druga z pudełka „wpływy". Nie pokazujcie nikomu swojej kartki!
2. Dobierzcie się w pary z kimś z drugiej grupy (tak, aby w każdej parze był „pomysł" i „wpływ").
3. Zbadajcie związek pomiędzy waszym „pomysłem" a „wpływem", wymyślając jak najwięcej innowacyjnych pomysłów na osiągnięcie danego wpływu. Każdy pomysł jest dobry!
4. Często ograniczamy się, ponieważ przewidujemy bariery. A gdyby nie było żadnych barier i przeszkód? Rozegraj drugą rundę, w której każda para wybiera kartkę z pudełka „co by było, gdyby".

5 Rozegrajcie tyle rund, ile chcecie.

6 Teraz, kiedy zgromadziliście wiele całkiem nowych pomysłów, wybierzcie jeden, który możecie zrealizować lub dopracować po zbiórce. Możecie realizować pomysł indywidualnie, w parach, całym zastępem czy drużyną.

Dostosowanie do realizacji online / na żywo
W przypadku gry online (w aplikacji Zoom, Microsoft Teams lub innej) podziel uczestników na pary i wyślij ich do oddzielnych pokoi, a następnie prześlij każdej parze „pomysł", „wpływ" i pytanie „co by było gdyby".

Kobieta-inspiracja
Greta Thunberg

OPOWIEDZ CAŁEMU ŚWIATU

MÓJ LIST DO NASZEGO ŚWIATA DLA NASZEJ PRZYSZŁOŚCI

Teraz, gdy jesteś zainspirowana/zainspirowany pozytywnymi zmianami, jakie różne osoby na całym świecie wprowadzają w środowisku, dołącz do 10 milionów skautek i skautów na całym świecie i opowiedz o swoich nadziejach na przyszłość.

Jak wygląda świat, który chciałabyś/chciałbyś zobaczyć?

1. Użyj obrazków na odwrocie kart liderek zmian na stronach 82-85, aby stworzyć świat, który chciałabyś/chciałbyś zobaczyć, łącząc wszystkie elementy razem – następnie wyraź swoje myśli i pomysły w kreatywny sposób, używając słów lub rysując obrazki na szablonie świata.

2. Zastanów się nad tymi pomysłami i napisz list do świata.

   Pomyśl:
   - Gdybyś mogła/mógł powiedzieć światu, co czujesz i co chciałabyś/chciałbyś zrobić, żeby mu pomóc, co byś powiedziała/powiedział?
   - Powiedz światu, jakie są Twoje nadzieje na przyszłość i zdrową planetę.

3. Napisz list i umieść go w widocznym miejscu razem z obrazkiem świata, który sobie wyobraziłaś/wyobraziłeś, i który narysowałaś/narysowałeś na odwrocie kart liderek zmian.

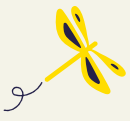

Podziel się swoimi inspirującymi myślami i pomysłami z innymi, używając hasztagów #OurWorldOurFuture #WTD2022 #WAGGGS #ZHP

Wskazówki

- Możecie wspólnie stworzyć większy obraz świata i pokazać go razem ze swoimi listami.
- Zaprezentujcie swoje inspirujące plany, tworząc wystawę rzeczywistą lub wirtualną i zaproście ludzi, aby podzielić się z nimi waszą wizją przyszłości.
- Udostępnijcie swoje listy w mediach społecznościowych. Powiedzcie światu o zmianach, które chcecie w nim zobaczyć.

GRATULACJE!

Ukończyliście wyzwanie Światowego Dnia Myśli Braterskiej 2022! Zdobyliście plakietkę DMB2022!

ZAŁĄCZNIKI

Zadanie	Strona
Plastik jednorazowego użytku w naszym życiu	71-72
Posłuchaj nauki	73-74
Pestycydowe bingo	75
Odnaleźć swój głos	76
Polowanie na handel dzikimi zwierzętami	77-78
Rzecznictwo na rzecz zmiany	79
Zmień zasady	80-81
Poznaj liderki zmian	82-83

Plastik jednorazowego użytku w naszym życiu

Quiz dla zuchów/ harcerek i harcerzy

Quiz	Odpowiedzi	
Zanieczyszczenie plastikiem można zaobserwować na każdej plaży na świecie	☑	☐
Rocznie 8 milionów ton plastiku trafia do oceanów naszej planety	☑	☐
Odnotowano ponad 1000 gatunków zwierząt morskich, które zjadły lub zaplątały się w plastik	☐	☒ jest ich ponad 700
50% wszystkich tworzyw sztucznych jest przeznaczonych do jednorazowego użytku	☑	☐
Ptaki i ryby myślą, że plastik jest pokarmem i próbują go jeść	☑	☐
Torby plastikowe ulegają całkowitemu rozkładowi	☐	☒ stają się coraz mniejsze i w końcu są zjadane przez dzikie zwierzęta
W ostatnich 10 latach ludzie wyprodukowali więcej plastiku niż w ciągu ostatniego stulecia	☑	☐
Naukowcy uważają, że do 2050 roku w morzach będzie więcej plastiku niż ryb	☑	☐
Rozkład plastikowej butelki trwa 250 lat	☐	☒ trwa 450 lat
Cały plastik, którego używamy, jest poddawany recyklingowi	☐	☒ tylko 9% jest poddawane recyklingowi

Odpowiedzi dla kadry:

1. **Rocznie** na świecie zużywa się **4 tryliony** plastikowych torebek
2. **Każdego dnia** na świecie zużywa się **pół miliona** plastikowych słomek
3. **Każdego roku** zużywa się **500 miliardów** jednorazowych kubków
4. **Większość** styropianowych kubków jednorazowego użytku wyrzucanych dziś na śmietnik będzie nadal zalegać na wysypiskach **za 500 lat**
5. **Mniej niż 9%** wszystkich tworzyw sztucznych jest poddawane recyklingowi
6. **1 milion** zwierząt morskich rocznie ginie z powodu zanieczyszczenia środowiska plastikiem
7. **8 milionów** ton plastiku trafia rocznie do naszych oceanów
8. **50%** wszystkich produkowanych tworzyw sztucznych jest przeznaczonych do jednorazowego użytku
9. **40%** wszystkich produkowanych tworzyw sztucznych jest wykorzystywanych do pakowania
10. **Rozkład** plastikowej butelki trwa **450 lat**

Plastik jednorazowego użytku w naszym życiu

Gra dla harcerek i harcerzy starszych oraz wędrowniczek i wędrowników

Karty odpowiedzi

4 biliony

500 lat

8 milionów

450 lat

500 miliardów

pół miliona

9%

50%

40%

1 milion

Karty z faktami

_____ tyle rocznie na świecie zużywa się plastikowych toreb	_____ tyle codziennie na świecie zużywa się plastikowych słomek
_____ tyle co roku zużywa się jednorazowych kubków	Większość styropianowych kubków jednorazowego użytku wyrzucanych dziś na śmietnik będzie nadal zalegać na wysypiskach za _____ (ile) lat
Mniej niż (ile procent) _____ wszystkich tworzyw sztucznych jest poddawane recyklingowi	_____ tyle zwierząt morskich ginie rocznie z powodu zanieczyszczenia plastikiem
_____ ton plastiku trafia rocznie do naszych oceanów	_____ tyle procent wszystkich wyprodukowanych tworzyw sztucznych jest przeznaczonych do jednorazowego użytku
_____ tyle procent wszystkich wyprodukowanych tworzyw sztucznych jest wykorzystywanych jako opakowania	Rozkład plastikowej butelki trwa _____ lat

Posłuchaj nauki

Pytania i odpowiedzi do quizu dla kadry

1. Jak nazywamy wzrost temperatury na świecie spowodowany działaniami człowieka?
Odpowiedź: Globalne ocieplenie klimatu / Katastrofa klimatyczna

2. Jak nazywają się gazy, które zostają uwięzione w atmosferze i ogrzewają planetę?
Odpowiedź: Gazy cieplarniane

3. Które gałęzie przemysłu przyczyniają się do emisji gazów cieplarnianych?
Odpowiedź: Transport, moda, rolnictwo, energetyka (Przyznaj jeden punkt za każdą prawidłową odpowiedź)

4. Jak nazywa się gaz uwalniany do atmosfery podczas spalania paliw kopalnych, takich jak węgiel, ropa naftowa i gaz ziemny?
Odpowiedź: Dwutlenek węgla (CO_2)

5. W ciągu ostatnich 30 lat wzrosła liczba klęsk żywiołowych związanych z klimatem. O ile?
Odpowiedź: Trzykrotnie

6. Na co zgodziły się kraje w Porozumieniu paryskim w 2015 roku?
Odpowiedź: Utrzymać wzrost temperatury na świecie poniżej 2°C

7. Wymień wskaźniki, które wzrosną z powodu zmian klimatycznych
Odpowiedź: Poziom mórz, temperatura na lądzie, temperatura oceanów, wilgotność, migracje ludności, niedożywienie (Przyznaj jeden punkt za każdą prawidłową odpowiedź)

8. Wymień działania, które możemy podjąć, aby ograniczyć wpływ zmian klimatycznych?
Odpowiedź: Ochrona przyrody, zmniejszenie ubóstwa, zmiana sposobu odżywiania się, edukacja o zmianach klimatycznych, korzystanie z energii odnawialnej, sadzenie drzew, recykling (Przyznaj jeden punkt za każdą prawidłową odpowiedź)

Lista możliwych odpowiedzi

opady, wodór, trzykrotny wzrost, pluton, dwukrotny wzrost, energia, ładunek elektryczny Ziemi, azotany, 15%, zmiana temperatury rdzenia, moda, 50%, wilgotność, tlen, rolnictwo, aby utrzymać globalny wzrost temperatury poniżej 2°C, aby powstrzymać kraje przed wyrzucaniem śmieci do oceanu, aby przejść na samochody elektryczne do 2050 roku, aby zasadzić milion drzew na wylesionych obszarach, poziom morza, temperatura powietrza, temperatura oceanu, migracje ludności, poszerzanie wiedzy o zmianach klimatu, wykorzystywanie energii odnawialnej, sadzenie drzew, recykling

Posłuchaj nauki

Karty odpowiedzi do wydrukowania i pocięcia

globalne ocieplenie klimatu	gazy cieplarniane	transport
rolnictwo	energetyka	dwutlenek węgla CO_2
trzykrotnie	utrzymać wzrost temperatury na świecie poniżej 2°C	poziom mórz
wilgotność	temperatura oceanów	migracje ludności
niedożywienie	ochrona przyrody	redukcja biedy
zmiana nawyków żywieniowych	edukacja o zmianach klimatu	używanie odnawialnych źródeł energii
sadzenie drzew	recykling	15%
tlen	azotany	50%

Pestycydowe bingo

Karty odpowiedzi do wydrukowania i pocięcia

Środki przeciw-drobnoustrojowe zabijają mikro-organizmy, takie jak bakterie i wirusy	Algicydy zabijają glony w jeziorach, kanałach, basenach, zbiornikach wodnych i innych miejscach	Środki dezynfekujące i odkażające zabijają lub unieszkodliwiają mikroorganizmy chorobotwórcze na przedmiotach nieożywionych
Fungicydy zabijają grzyby (w tym pleśnie)	Regulatory wzrostu owadów zaburzają proces dojrzewania od stadium poczwarki do postaci dorosłej lub inne procesy życiowe owadów	Herbicydy zabijają chwasty i inne rośliny, które rosną tam, gdzie nie są pożądane
Repelenty odstraszają szkodniki, w tym owady (np. komary) i ptaki	Rodentycydy kontrolują populacje myszy i innych gryzoni	Insektycydy zabijają owady i inne stawonogi

Odnaleźć swój głos

Prawa dziecka #3

Kiedy dorośli podejmują decyzje, powinni zastanowić się, jak ich decyzje wpłyną na dzieci. Wszyscy dorośli powinni robić to, co jest najlepsze dla dzieci. Rządy powinny zapewnić dzieciom ochronę i opiekę ze strony rodziców lub innych osób, jeśli jest to konieczne. Rządy powinny upewnić się, że osoby i organizacje odpowiedzialne za opiekę nad dziećmi dobrze wykonują swoją pracę.

Prawa dziecka #12

Dzieci mają prawo do swobodnego wyrażania swoich opinii na tematy, które ich dotyczą. Dorośli powinni słuchać i traktować dzieci poważnie.

Prawa dziecka #13

Dzieci mają prawo do swobodnego dzielenia się z innymi tym, czego się uczą, co myślą i co czują – poprzez rozmowę, rysowanie, pisanie lub w jakikolwiek inny sposób, o ile nie szkodzi to innym ludziom.

Prawa dziecka #14

Dzieci mogą wyrażać swoje własne myśli, opinie i wybierać religię, ale nie powinno to przeszkadzać innym ludziom w korzystaniu z ich praw. Rodzice mogą prowadzić dzieci tak, aby dorastając, nauczyły się właściwie korzystać z tego prawa.

Polowanie na handel dzikimi zwierzętami

Wybierz swoją kartę

1

Jesteś na poczcie. Handlarze dostarczyli wczoraj dziwne paczki. Nikt nie wie, co było w tych paczkach, ale słyszano, że handlarze poszli do kawiarni i na rynek.
Dokąd się teraz wybierasz?
a) Do kawiarni Znajdź kartę 2
b) Na rynek Znajdź kartę 3

2

Jesteś w kawiarni. Ludzie mówią, że kawiarnia nie jest miejscem dla takiej osoby jak Ty i odmawiają odpowiedzi na Twoje pytania. Na szczęście jakiś miły nieznajomy mówi Ci, że wczoraj wieczorem byli tu ludzie, których nigdy wcześniej nie widział. Dobrze płacili i byli to jacyś handlarze. Poszli na rynek i zatrzymali się w chacie na zachód od wioski.
Gdzie się teraz udasz?
a) Na rynek Znajdź kartę 3
b) Do chaty Znajdź kartę 4

3

Jesteś na rynku. Jest tu wielu handlarzy. Może ktoś coś widział? Po lewej stronie znajduje się mały namiot, a po prawej rzeźnik.
Dokąd pójdziesz teraz?
a) Mały namiot Znajdź kartę 5
b) Rzeźnik Znajdź kartę 6

4

Znajdujesz się w chacie. Jest pusta, ale zeszłej nocy byli tu ludzie. Rozglądasz się dookoła i widzisz ślady stóp, prowadzące na wschód i kilka na północ.
Gdzie pójdziesz teraz?
a) Na wschód Znajdź kartę 7
b) Na północ Znajdź kartę 8

5

Znajdujesz się w małym namiocie. Pytasz mężczyznę w środku o handlarzy. Ten nie rozumie, dlaczego interesują cię handlarze i nie chce jasno odpowiedzieć na Twoje pytanie, ale mamrocze coś o rzeźniku i chacie na zachód od wioski.
Gdzie się teraz udasz?
a) Rzeźnik Znajdź kartę 6
b) Chata Znajdź kartę 4

6

Jesteś u rzeźnika. On śmieje ci się w twarz i mówi, że handel dzikimi zwierzętami to sprawa dla dorosłych, a nie dla takiej dziewczynki/ takiego chłopca jak Ty.
Dokąd teraz pójdziesz?
a) Do kawiarni Znajdź kartę 2
b) Do małego namiotu Znajdź kartę 5

Polowanie na handel dzikimi zwierzętami

Wybierz swoją kartę

7

Jesteś z powrotem w wiosce. Zgubiłaś/zgubiłeś się?
Wróć do chaty (karta 4) i podążaj ścieżką na północ

8

Podążasz ścieżką na północ i słyszysz kroki.
Co robisz?
a) Ukrywasz się w lesie Znajdź kartę 9
b) Idziesz za nimi Znajdź kartę 10

9

Ukrywasz się. Widzisz kobietę i mężczyznę, który idzie za nią. Rozmawiasz z kobietą. Mówi, że jej brat wie, gdzie handlarze przekraczają granicę.
Co robisz?
a) Pytasz ją, czy możesz spotkać się z jej bratem Znajdź kartę 10
b) Rozmawiasz z mężczyzną idącym za nią Znajdź kartę 11

10

Podążasz za kobietą do chaty. Jej brat mówi ci, gdzie znaleźć miejsce polowania.
Co robisz?
a) Dzwonisz na policję i mówisz o tym Znajdź kartę 13
b) Wzywasz policję i czekasz na miejscu zdarzenia Znajdź kartę 14

11

Rozmawiasz z mężczyzną. On nie wie, o czym mówi kobieta. Ale wie o miejscu polowań na zachód stąd.
Co robisz?
a) Pytasz kobietę, czy możesz spotkać się z jej bratem Znajdź kartę 10
b) Idziesz na zachód Znajdź kartę 12

12

Ten człowiek nie powiedział ci prawdy. Może też był handlarzem?

Zgubiłaś/zgubiłeś ślad handlarzy w lesie. Ale następnym razem na pewno pójdzie ci lepiej!

13

Znalazłeś to miejsce!
Policja nie potraktowała cię poważnie. Niestety, komendant przyjaźni się z handlarzami. Ostrzegł ich, że ktoś jest na ich tropie, a oni już odjechali.

14

Znalazłeś to miejsce!
Dzięki Twojemu telefonowi policja złapała handlarzy i teraz dzika przyroda jest trochę bezpieczniejsza dzięki tobie.

Rzecznictwo na rzecz zmiany

Wzór listu

Szanowna Pani _____ (możemy dodać tytuł np. Pani Prezydent),

jesteśmy _____ (nazwa waszej drużyny), z _____ (nazwa miejsca, w którym działa wasza drużyna). Chcemy podzielić się z Panią naszymi przemyśleniami na poważny temat. Uczymy się o zmianach klimatycznych i myślimy, że z Pani pomocą moglibyśmy ulepszyć naszą społeczność. Zauważyliśmy, że…

_____ (wyjaśnijcie, na jaki temat chcecie porozmawiać).

Jest to problem, ponieważ _____

_____ (wyjaśnijcie, dlaczego jest to problem).

Wierzymy, że _____ (wyjaśnijcie swój cel).

Prosimy Panią o pomoc w ochronie środowiska / podjęcie działań w związku ze zmianami klimatu poprzez _____

_____ (wyraźnie podajcie swoje rozwiązanie problemu).

Rozumiemy, że zmiany klimatyczne to tylko jedna z wielu kwestii, którymi się Pani zajmuje, ale nasza planeta nie może dłużej czekać.

Bardzo dziękujemy, że nas Pani wysłuchała – prosimy, żeby zajęła się Pani naszą sprawą.

Z wyrazami szacunku,

_____ (nazwa drużyny)

_____

(imię, wiek i podpis każdego członka drużyny)

Zmień zasady

Pomysły

prowokacyjny pomysł	głupi pomysł	zły pomysł
epicki pomysł (wielki i niemożliwy do zrealizowania)	szalony pomysł	dziwny pomysł
ryzykowny pomysł	staromodny pomysł	nieprzekonujący pomysł
absurdalny pomysł		

Wpływy

chronić przyrodę	oszczędzać energię	ratować zagrożone zwierzęta
inspirować innych do podjęcia działań na rzecz środowiska	podnosić świadomość na temat nauki o klimacie	zaprotestować przeciwko bezczynności państw w sprawie zmian klimatycznych
uczynić nasz sposób odżywiania się bardziej zrównoważonym	zmniejszyć ilość odpadów	zażądać działań na rzecz klimatu od dużych firm
zmobilizować ludzi do działania na rzecz klimatu		

Co by było gdyby(ś)

wiedziała/wiedział, że ludziom bardzo się spodoba Twój pomysł	miała/miał nieograniczone zasoby czasu	nikt nie wiedział, że to Twój pomysł
wiedziała/wiedział, że porażka jest niemożliwa	miała/miał supermoce	wiedziała/wiedział, że nie będziesz miała/miał kłopotów
wiedziała/wiedział, że zostaniesz potraktowana/ potraktowany poważnie	miała/miał setki ludzi do pomocy	cały świat Cię słuchał
wszyscy wokół Cię wspierali		

Poznaj liderki zmian

Zainspiruj się historiami kobiet, które są liderkami zmian w środowisku naturalnym i dowiedz się, w jaki sposób odnoszą się one do kluczowych problemów w walce ze zmianami klimatu. Wybierz kartę, aby rozpocząć.

Leydy Pech

Pszczelarka i aktywistka z plemienia Majów

Pszczelarka przewodząca koalicji, która z powodzeniem powstrzymała sadzenie genetycznie modyfikowanej soi przez koncern Monsanto w południowym Meksyku. Leydy jest członkinią spółdzielni rolno-leśnej prowadzonej wyłącznie przez kobiety z plemienia Majów. Leydy hoduje odmianę pszczół bezżądłowych zwanych Melipona beecheii, które są częścią kultury Majów od setek lat.

Nagrody: Goldman Environmental Prize (Nagroda Goldmanów) w 2020

Isatou Ceesay

Aktywistka na rzecz recyklingu z Gambii

Jej życie zmieniło się, gdy dowiedziała się o recyklingu odpadów. Wpadła na innowacyjny pomysł przekształcenia plastikowych toreb w produkty użytkowe, szydełkując z nich maty. Namówiła swoje przyjaciółki do założenia grupy kobiet, które zaczęły zbierać plastikowe torby i poddawać je recyklingowi.

Nagrody: Isatou otrzymała wiele nagród za swoją pracę i przeszkoliła ponad 11 000 osób w zakresie upcyklingu i zagrożeń, jakie plastik stwarza dla środowiska.

Greta Thunberg

Szwedka
Aktywistka ekologiczna

W wieku 15 lat zaczęła protestować przed szwedzkim parlamentem, używając hasła „Strajk szkolny w obronie klimatu". Greta przemawiała na Szczycie Klimatycznym ONZ w 2018 i 2019 roku, a młodzi ludzie na całym świecie zaczęli następnie organizować cotygodniowe protesty.

Nagrody: zdobyła wiele nagród i znalazła się na liście Forbesa najbardziej wpływowych kobiet na świecie w 2019 roku, przez 3 lata z rzędu była nominowana do Pokojowej Nagrody Nobla.

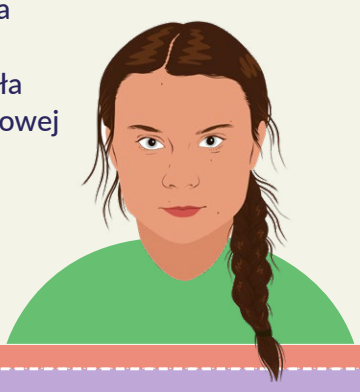

Malaika Vaz

Indie
Eksploratorka National Geographic, twórczyni filmów o dzikiej przyrodzie i prezenterka telewizyjna

Jej pasją jest tworzenie filmów dokumentalnych o środowisku i zagrożonych gatunkach. Koncentruje się na ochronie przyrody przez społeczności lokalne oraz na handlu dzikimi zwierzętami. Założyła organizację „Kriya: Empowerment through Action", której celem jest wzmacnianie pozycji dziewcząt i dzieci z plemiennych społeczności.

Nagrody: nominacja do Zielonego Oscara (ang. *Green Oscar*) za film o płaszczkach, nagroda Jackson Wild Media.

Hindou Oumarou Ibrahim

Czad
Aktywistka ekologiczna

Była naocznym świadkiem wpływu skutków zmian klimatycznych na życie rdzennej ludności, gdy wyschło jezioro Czad – główne źródło wody dla tej społeczności. Założyła organizację społeczną skupiającą się na promowaniu praw dziewcząt i kobiet w społeczności Mbororo oraz wspieraniu rozwijania przywództwa i rzecznictwa dotyczącego ochrony środowiska.

Nagrody: w 2016 roku wybrana do reprezentowania społeczeństwa obywatelskiego podczas podpisywania historycznego porozumienia klimatycznego w Paryżu 22 kwietnia 2016 r. W 2019 roku otrzymała nagrodę Pritzkera w dziedzinie *wschodzący geniusz ochrony środowiska.*

Rachel Carson

Stany Zjednoczone Ameryki (USA)
Biolożka morska i pisarka przyrodnicza

Autorka bestsellera „The Sea Around Us", który zdobył amerykańską nagrodę National Book Award. Rachel zmieniła kierunek swojej działalności, aby ostrzec społeczeństwo przed długoterminowymi skutkami nadużywania pestycydów. Wysiłki Rachel doprowadziły do zmiany krajowej polityki w zakresie pestycydów, co przyniosło zakaz stosowania DDT i innych pestycydów w Stanach Zjednoczonych. Zainspirowało to również oddolny ruch ekologiczny, który doprowadził do powstania Amerykańskiej Agencji Ochrony Środowiska (U.S. Environmental Protection Agency).

Nagrody: Rachel została odznaczona Prezydenckim Medalem Wolności przez prezydenta Jimmy'ego Cartera.

Tessa Khan

Wielka Brytania (UK)
Prawniczka zajmująca się prawami człowieka

Większość z ostatnich 10 lat spędziła pracując nad prawami człowieka i polityką zrównoważonego rozwoju. Pracowała w wielu krajach na świecie. Tessa walczy o zmniejszenie emisji dwutlenku węgla i skłonienie rządów państw do przestrzegania zobowiązań podjętych w ramach porozumienia paryskiego ONZ z 2015 r. w sprawie zmian klimatu.

Nagrody: zdobyła nagrodę Climate Breakthrough w roku 2018, uznana przez magazyn TIME za jedną z piętnastu kobiet – liderek walki ze zmianami klimatu.

Podziękowania

Ta propozycja programowa na Dzień Myśli Braterskiej powstała dzięki współpracy osób z całego świata:

Alyssa Meredith (USA)
Cat Moody (Wielka Brytania)
Laura Marmolejo Requiz (Wenezuela)
Saotra Rasetasoa (Madagaskar)
Seren Beautyman (Wielka Brytania)
Verena Kunberger (Niemcy)

Zespół Światowych Ośrodków WAGGGS

Koordynacja: Mel Reoch i Elsa Cardona

Projekt: Kritika Trehan

Przetłumaczone przez: hm. Monika Dreik

Zespół redakcyjny i korektorski
hm. Monika Dreik, hm. Ewa Lachiewicz-Walińska,
phm. Justyna Piwowar, Agnieszka Dąbrowska-Uss

Opracowanie graficzne:
Studio Ping Pong

Skład wersji polskojęzycznej
Agencja Wydawnicza Ekopress
Andrzej Poskrobko

World Association of Girl Guides and Girl Scouts
Światowe Stowarzyszenie Przewodniczek i Skautek

Biuro Światowe
12c Lyndhurst Road, London, NW3 5PQ
United Kingdom

Tel. +44 (0)20 7794 1181
Email: wtd@waggg.org
Strony internetowe: www.wagggs.org / www.worldthinkingday.org
Media społecznościowe:
Bądź na bieżąco z globalnymi możliwości i aktualnościami WAGGGS:
@WAGGGSworld na Instagramie, Facebooku i Twitterze.
Dodatkowo:
@africaregionswagggs / @wagggswhho / @ArabRegionWAGGGS /
@AsiaPacificRegionWAGGGS / @europeregionwagggs

Spis treści

Zróbmy to razem – czego nauczymy się realizując propozycję programową? 3
Propozycja w instrumentach metodycznych – podpowiedzi dla drużynowych 4
Fundusz Dnia Myśli Braterskiej 8
Nasz świat, nasza równa przyszłość. Środowisko i równość płci 10
Jak korzystać z propozycji? 12
Zdobądź plakietkę 14
Przewodnik po zadaniach 16
Poznaj liderki zmian 18

ZROZUM ZAGADNIENIE 20
- Plastik jednorazowego użytku w naszym życiu 22
- Szarady o zmianach klimatycznych 24
- Pszczela praca 26
- Zasoby dla drzewa 28
- Posłuchaj nauki 30
- Pestycydowe bingo 32
- Spacer po parku 34

ĆWICZ SWOJĄ POSTAWĘ RÓWNOŚCI PŁCI 36
- Maty z plastikowych torebek 38
- Zabierz głos w imieniu kobiet 40
- Tworzenie map społeczności 42
- Zbuduj swój ul 44
- Odnaleźć swój głos 46
- Co czyni liderkę/lidera? 48
- Polowanie na handel dzikimi zwierzętami 50

PODEJMIJ DZIAŁANIE 52
- Zamień śmieci w skarby 54
- Rzecznictwo na rzecz zmiany 56
- Strefa przyrody – magazyn przyrodniczy 58
- Opowieści społeczności 60
- Kreatywność – wyraź siebie 62
- Filmy o dzikiej przyrodzie 64
- Zmień zasady 66

OPOWIEDZ CAŁEMU ŚWIATU 68
ZAŁĄCZNIKI 70
PODZIĘKOWANIA 86

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018–2030
ROHiS

Związek Harcerstwa Polskiego

Działanie dofinansowane ze środków otrzymanych z NIW-CRSO w ramach Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030

WORLD ASSOCIATION OF GIRL GUIDES AND GIRL SCOUTS

Związek Harcerstwa Polskiego

